מגילה

П

The following book includes:

- Tanach with Ta'amei Hamikra
- License: Public Domain
- Source: http://www.tanach.us/Tanach.xml
- The Metsudah Five Megillot, Lakewood, N.J., 2001
- License: CC-BY
- action/dlDisplay.do?vid=NLI&docId=NNL_ALEPHOO2162036 http://primo.nli.org.il/primo_library/libweb/
- Mishnah, ed. Romm, Vilna 1913
- License: Public Domain
- action/dlDisplay.do?vid=NLI&docId=NNL_ALEPHOO1741739 http://primo.nli.org.il/primo_library/libweb/
- On Your Way
- License: Public Domain
- Source: http://mobile.tora.ws/
- Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp
- License: CC-BY
- Source: http://learn.conservativeyeshiva.org/mishnah/
- Senlake edition 2019 based on Ben Yehoyada, Jerusalem, 1897
- License: CC0
- http://beta.nli.org.il/he/books/NNL_
- **VFEPHO01933802/NLII** Source:

formatted by Ktavi. It was retrieved from Sefaria on May 7, 2023 (""TYME""). It was typeset and

פרק ט	17	פרק ב הקורא למפרע	22
erq n	П	בן יהוידע על מגילה	55
erq 1	10		
GLU L	6	₫ ୮ ቫ T	£Þ
erq n	8	erq k	9 E
erq t	L	GLU T	67
פרק ג	9	erq x	LI
פרק ב	†	משנה מגילה	LΙ
erq x	7	·	<u>-</u> •
XQUL	7	פרקי	14

תוכן העניינים

τ់ម គំរិតិប ទំរិត តាម់ប៉ង់! ប៉ៃប៉ះពេក ដូចក្រាប់លែប ចិច្ច់តាំងិប ម៉ែងង៉ា ប៉ូចិដុខិប ត្រាមក បិទប្រភព អំងំពេក ដូចក តាមិប៉ែប ទីសាន ប៉ូតាំងកែក បិទប្រភព អំងំពេក តាម៉ែប ប៉ូរិបៈ

אַבְל כַּאוּ: "אֵין אוֹנֵס":

ְּבְּרִי נְבִּלִי זְּהָב. בְּמִוּ וּלְהַשְּׁלִוֹח: בְּדְּח. לְפִי שָׁיִּשׁ סְעוּדּוֹח שֶׁבּוֹפִין אֶח הַמְּסָבִין לִשְׁחּוֹח בְּבְי. נְדִוֹל, וְיֵשׁ שָׁאֵינוֹ יָבוֹל לְשְׁחּוֹחוֹ כִּי אָם בְּקֹשִׁי,

ដុំប៉ុន្តិពព្រះ

חור בְּרְפָּט וּחְבֵּלֶת. מִינֵי בְּנֶרִים צְּבְעוֹנִים פַּרַט לָהָם נְּנְתְּי מְקְוֹם נְּרְשְׁיִבְּיִי

נְמִים רַבִּים. עַשְׁה לָהֶם מִשְׁהָה:

رَوَرُمِنَ مِن شِرْمَارُهُ وَ دُرْسَاً وَرَهِ:

כּוֹרֶשׁ לְסִוֹף שִׁבְּעִים שָׁנֶה שֶׁל נָלִּה בְּבֶל: בְּשֶׁבֶּת הַפֶּלֶּךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ, ונו". בְּשָׁנִּחְקֵבֵם הַפַּלְכִּוּת בְּיָדִי. וְרַבּוֹתֵינִי פַּרְשׁיהוּ בְּעְנִין אַחֵר בְּתַפֶּבֶת מְנִילֶּה:

וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֹרוֹש. מֶלֶךְ פְּרֵס הָיָה, שֶּׁמֶלַךְ חַּחַת

וּאִשָּׁיִ לְּדִוּאִ דֹּוְבָּר נַפֶּׁלְנֵב אָאָר בִּיָּר נַסָּריַסִים אַע_יַפְּיָה בְּיִרְטוֹבָת מַרְאָה הָיִא: (יב) וַהְּמָאַן הַמַּלְבָּה פּשֶּׁלְנֵי בְּכֵּטָר עַלְכָוּת לְבַּרְאָנָת הַעַּעִים וְהַשְּׁרִים אַּטַאָוֹרוָשִ: (יא) לְטָּבִיא אָט־וַאָּמָי הַפַּלְבֶּה לְפָּנָי ְּוְבַרְבַּׁס שְׁבְעַּתְ הַּמֶּרִיסִׁים הַמְשְׁרְתִּים אָת־פָּנֵי הַמֶּלֶךְ אַמָּר לַמְׁנִימָּן בֹּוּטָא טַבְׁכוּוָא בֹּיִּטָא וֹאָבֹיִטָא וֹעָר (a) (י) בּיּוֹם בּשִּׁבִיעִּי בְּטָּוֹב בַּבַרַבַּעֵּלֶבְּ בַּבֵּיוֹ מֹחְעַּה נְשִׁים בַּית הַפַּלְכוּת צִּשֶׁר לַפֶּלֶרְ צִּחַשְׁוֹרְוֹשִׁ: פָרְצָּוֹן אִישׁ־נְאִישׁ: (טֹ), אַם נִשְׁהָּי הַפַּּלְכָּה עַשְׁהָה אַנָס כִּי־בֶּן ו יַמְד הַפֶּׁלֶך עָל בָּל־רֶב בֵּיתוֹ לַעֲּשֶׂוֹת מּלְכָּוּת רָב בְּיֵרְ הַמֶּלְדְּ: (ה) וְהַשְּׁתְיָּנִה בַּדָּת צִּיִּן וֹטַאַלוּטִ בַּכְּלֵגְ זַּטְּׁכַ וְכָּלֵגִם מִכָּלֵגִם אַוּנָגִם וֹגָּגִּן וֹכְּטֹׁנִ הַגִּעְ נַבְּמַעְ בַּנַמְ נְמָהֵ וֹנַרְ וֹסְטֵּבִעִי: (וַ) לאּג'לּפְׁן הַּגְיַלְנְגָנְ כֹּטֹׁן וֹהַעִּּוּנִגְ מֻאָׁחִ עִּטָּוְעִן וֹנִיֹּדִ בּעֶּלְב: (ו) טַּוּר ו כַּרְפָּס וּתְּבֶלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי־רָוּץ וַעַּר־קְּמָן מִשְׁהָה שְׁבְעָּת יָמֵים בַּחֲצַּר גַּנָת בִיחָן עַמְּלֵבְ לַכְּבְבְעַהְעָם עַנְמִאָּאִים בְּשִׁישִּׁן הַבִּירָה לְמִלֶּדִוּל וּמְאָת יְוֹם: (ה) וּבְמְלְוֹאת | הַיָּמָים הָאֵּלֶּה עְּשָׂר וֹאָּעַוּלְּנִׁרְ שִּׁפְאָבֶׁעִ זְּבִּוּלְעַוֹּ זְמֶנִם בַּבִּים אֲמִוָּנִם לַפּֿלָּגו: (ג) בַּבּוֹבְאָעָוָ אָעַרַקָּאָרָ כָּבָוָגַ מַלַכוּעָוָ עוֹג ו פּֿעַס וּמָנַג עַפּּרְהְּמָנֶם וֹאָעָרִ עַּמְּרִינְוָע שָׁלְנְאָ לְמְּלְכָּוְ הַּאֲשׁׁב מְאֲשָּׁב לְכָלִ-שְּׁנֵיוּ וַגִּּבָנֵיוּ כּסֹא מּלְכוּעוּ אַמוֹר בּמוּמוֹן עַבּירֶב: (ג) בּמִּלִע (כ) בּוֹמִים בִּתְּבֹי ו הַמֵּלֵב אַּחַהִּוֹנְוָה גַּלִ מַנְיּנִי וְעַּרְ־כִּיּנִשׁ שֶׁבַעּ וְעֶשְׁרֵים וּמֵצָה מְרִינָה: (א) וֹנְנֵי, בִּימֵי אַנַיּשְׁוֹנְוָתְ עִּיּאִ אַנַיּשְׁוֹנְוָתְ עַּמְלֵּבְּ לְּתוּנוּ אִם עַּיא בַּת לָתוּוּ אַמָר:

יקרבי בּלְשׁוֹן עַמּוֹ. בּוֹפֶה אָה אִשְׁאוֹ לְלָמֹר אָה הַבְּרְ הַנְּהִי נְחֲרֵי מַלְכִּיה שָׁל נְקָמָה שָׁצְּוֹה לְהָרְנָה: הַבְּרְרְ הַנְּהִי נְחֲרִי נְהַ מִּלְרָא שָׁבְּי

בְּתִּילִ מְּלֵי: בְּשִׁלְ מְּלֵי: בְּלְ מִּלְּשִׁים: זֶה שֶׁבְּּוְחָה אָה הַמְּלֶךְ עַל כְּלְ הַנְּשִׁים לְהַבְּוֹתְ אַף הֵן אֶת בְּעֵלִיהָן: האמַרְנְה שְׁרִיְת פְּרֵס יְמָדֵי וּגִּוּ', לְכַל שְׁרֵי הַשֶּׁלְּ

ζΰċά.α,,:

בְּבְרָה מַה לְּעֲשׁוֹת. מוּסָב עַל "נַיּאמֶר הַמֶּלֶךְּ מַחְרְ, נגו":

ְּנְתְּיִם אֶׁנְיִנְיִּ לְּתְּׁנְגַּ נְּלְנְיִוּ לְפְּנִינִים אֵנְוּנִים: בְּּרְשְׁנָא נְתְּיִם אֶנִי נְלְתְּיָּ נְּלְנְיִוּ לְפְּנִינִים אֵנְוּנִים: בְּּרְשְׁנָא

د، 15 ئىل دۇرد. د، 15 مارەد دۇرد خەد مشقە شار شرى شىقشە شۇقى قىقى:

בְּנוּט וְשְׁנְאֵלְ הְׁנְפוּט וְתוּשִׁר בְּטָּן מְלָאַבְּׁר בַּשָּׁבָּטי

לְנֵינְוְעַ כָּלְאֵנְתְּ תְּנֵבְ בִּבְיּנְתְוְ וּמְנַבַּב כַּלְאָנְן הַּמְּנִ: אָּגַ_מְּנִגְנְיִ וּמְנִגְנְיִ כִּכְּמָבָּיִ נְאָגַ_אָּם נְעָּם כַּלְשִוּנִוּ מְמִנְכֵּוֹ: (כְבַ) נַנְּאָבְעַ סִׁפָּבִים אָּבְ-כָּבְ-מְּבִינָוֹנִי עַמֶּבְנַב פּבּּלָר בְּתִּינִי בּשְּׁלְבְּ וְבַּאַּנִים נַיִּגַּאַ בּשְּלְבַ כְּנָבָר נשׁלוּ וֹבֿר ְלַבַּהֹּלֵנְיִנְוֹ לִמִינֹּוֹן לִמִינֹוֹן וֹהַגַ_בַּמֹּלוֹ: (כא) נוּנִמַּדְ אַמֶּר־יַנְעָּמֹה בְּבֶלְרַיּמֹלְכוּתוֹ כָּי רַבָּה הָיִא וְכָל־הַנַּשִּׁים לְרְעוּתָה הַטוֹבֶה מְמֶּנְה: (כ) וִנִּשְׁעַעַ פְּתְּגָם הַמֶּלֶר וֹאִשָּׁי, לְפָּׁנִּיְ עַּשֶּׁלְבַּ אֲׁטַאַוֹרְוָא וּמַלְכִּוּטִיבְ וֹעֵּוֹ עַשֶּׁלְבַּ וֹנפֿעָּׁר בּבַעָּׁי, פַּרַסַ-וּמָנִי, וֹלַאַ זַּגְּבַיָּר אַמֶּר לַאַ-עַרָוָא (גם) אִם־עַּלְרַהַעֶּלְבָּרְ מָוָב נִאָא לַבַּרִ-עַּלְכִּוּעִ עִּלְפַּּוְּנִוּ אַע_בַּבָּר פַמּלְכָּב לְכִלְ חִוּנֵג פַמָּלְבַּ נִכְּנִג בּוֹגוָן וֹצֵאָנַ: בּוֹּר תּאַמֶּרְנָה וֹ שֶּׁרְוֹת פְּרַסּוּמֶּדִי אֲשֶׁר שֶׁמְעִּיּ אָת־וֹשְׁתִּי הַמַּלְבָּה לְפָּנֵיו וְלֹא־בֶאָה: (יח) וְהַיּוֹם בּׁהֵנוֹנוֹן בֹּאַמֹּלְם עַכֵּּלֵב אַטַהְוֹנְוְהָה אַמֶּר לְטַׁרָנִא בַבַרַהַפַּלְכָּה עַלְ־כָּלְ הַלְיַבָּלְיַה בַּעְלְיָנִת בַּעְלָנִת בַּעְלָנִת בַּעְלָנִת בַּעָּלִי אַמֵּר בְּכָלְ־מְרִינְוֹתְ תַּמֶּלֶרְ אַתַּעְוֹרְוֹעִה: (יוֹ) בְּיִינַצְאַ וְאָשׁׁי בּשּׁלְכָּה כִּי עַּלְ־כָּלְ־הַעְּיִם וְעַּלִ-כָּלִ־הָעִּים לְפְּׁנֵי הַמְּּׁלֶבְ וְהַשְּׁרִים לְאִ עַּל־הַמְּּלֶבְ לְבַּדִּוֹ עְּוְתָה בְּנֵץ הַפְּרִיסְים: (ס) (מו) וַיְּאִמֶּר מומכן [מְמוּבְוֹ] לגן אַמֶּל לאַ גַּאַלָּיה אָטַר אָמר סַאָּמַר טַמָּלָר אָטַאָזרָוָתַ בּמּלְכְּוּת: (מוֹ) כְּדָת מְרִ־לַּצְיִשְׁנְת בַּמּלְכָּה וֹשְׁתִּי שְׁבֵׁי וְ פְּבֵּׁים וּמֶבְי בְאֵי פְּבֵּי בַּמֶּבְבַ בַּיִּשְׁבָים רַאִּתְּדָב הְּשִׁר אַבְּעָּׁטְא עַּבְשְׁיִהְ מֶּבְׁסְ מִּבְסִּדְא מִעוּכֵוֹ אֲבָעָּע לְפְּנֵּגְ כְּלְרַיְלְנְגֵּגְ צַּעִי נְדְיוֹ: (יִדְ) נְהַפְּרֶבְ אֵלְיוֹ כַּרְשְׁנָא פַּמְלַנִּ לְטַׁכְּמִים יְנַאָּי בְּאַמִּים כִּי־בֵּן נִּבֶּר הַמָּלָנִּ נּצְּלֵגְׁשׁ עַמְּבֶנְ מִאָר נִשְׁמְׁתִּי בַּגְּלֵרָ בְּנִ: (גִץ) נַגְּאָמֶר

GLU X

Z XOUL

(G)

ָרֵא לְיָרֵי דְבֶר זֶה אֶלֶא לְסְלֵּר עָבְּרָי בְּרָבְּיִם שָׁנְּחֵן לָהָם הַאֲרִי גַּם אֶת הַדּרֹב הִבְּה עַבְּרֶדְ". אָמָר: "לֹא בְּאֵרִי נֵם אֶת הַדּרֹב הַבְּּה עַבְּרֶדְ". אָמָר: "לֹא הַאָּרִי דְבָר זֶה אֶלֶא לְסְלֹךְ עָבְּיִרְיִם שָׁנְחַן לְהָם

אַשֶׁר לא חַנִּיד. בְּדִי שִׁיּאִמְרוּ שָׁהִיאִ מִפִּשְׁפְּחַה בְּוּנִיה נִישַׁכְּחוּהָ, שָׁאָם יֵדְעוּ שָהִיא מִפִּשְׁפַּחַה שָׁאוּל הַמֶּלֶךְ

נְיְבְּהֵי וְאֲפִּיכִּוּ מְשֶׁבֶׁם אַחֵר הָם: כוֹ לְבָח. רַבּוֹחִינוּ פֵּרְשׁוּ "לְבָיִח", לָאִשָּׁה: נְיְבְבָּה אָת הַמְרוּקֵיהָ. זְרִיוּ וּמְטַהַר בְּשֶׁלָּה, מְשֶׁל כַּלְּוּ:

לו נְשִׁים הַיָּפִוּת שָבְּמָרִינָתו: אִישׁ יְהּוּדִי. עַל שֶׁנְּלָה עָם נְּלִּת יְהִוּדָה. כָּל אִוָּתָן שֶׁנְלוּ עָם מַלְבֵי יְהּוּדָה הֵיוּ קְרוּיִים "יְהוּדִים" בֵּין

וְיַפְּׁבֶּר הַמֶּלְנְּ פְּּלֵידִים. לְפִי שֶׁבֶּל פְּלֵיד וּפְּלֵיד יָדוּשׁוֹת. זְבַר אֶת וַשְּׁהִי. אֶת יְפְיָה וְנָשֶׁצֶב:

אַמֶּר לאַ־תַּגִּיד: (יא) וּבְבְלַל־יָוֹם נִיוֹם מֶרְדְּבַלִּי אַסְמַר אָת־עַּמָה וְאָת־מְוֹלַדְמָה כָּי מֶרְהָבֶּנִי צְּנָה עָּלֵיה וֹאָטַ-דַּאָּרוֹתֶיהָ לַמִוֹרַ בָּיִתְ הַבָּּאִים: (י) לא־הָגִּידָה פּוֹגַּרְוֹת פַרְאַנִוֹת לַטִּת־לָב מִבֵּית פַמֶּלֶב וַנְשָּנָּ אַע_סַּמְרוּלֵוּהָ וֹאָע_מִנוְטָבִּ לָטָע לָבּ וֹאָעְ אֶוֹבֹּת וְמִיטְב הַנְּעְרֶה בְעִינְיוֹ וֹמִשְּׁא חֲסֶד לְפָּנִיוֹ וֹיְבַהֵּל אָלַבְבְּיִת הַמֶּלְבְּ אָלְבִיוֹ הַצְּיִ שְּׁמָר הַבָּּשְׁיִם: (מ) נבּוּת אֶל־שוּעוֹן הבּירָה אֶל־יִר הַגֵּי וֹהִּלְּקָה אֶסְהֵר וּנְהֵי בְּהַשְּׁמֵע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ וְּבְהַקְּבֵץ נְעָרוֹת וּבְקוֹת אָבְיהָ וְאִמֶּה לְקְחָה מְרְדֵּבֶי לוֹ לְבָת: (ח) אַין לָה אָב וָאַם וְהַנְּעֲרָה יְפַּת־הֹאַר וְטִוּבָת מַרְאָה (ז) וַיְהִי אמֵן אֶת־הֲדַסְּה הֶיא אֶסְתֵּר בַּת־דְּדוֹ בֶּי מֶלְבְּיִּהְנְגַה אֲשֶׁר הָגְלָה נְבִוּכַרְנָאצָר מֶלֶדְ בָּבֶּל: הַגְּלָה מִירְוּשְׁלֵיִם עִם־הַגַּלָה אֲשֶׁר הַגְּלְהָה עָם יְכְנְיֶה נאגר פורשמעי בורקיש איש ימיני: (וֹ) אַשֶּׁר אָישׁ יְהוּדִי הָנָה בְּשִּישָׁן הַבִּירֶה וּשְׁמָוֹ מָרְדֶּבֹי בֶּוֹ נאַטֿי נייטָב הַדְּבֶּר בְּעַינִי הַמֶּלָך בַּעַּעַ בַּוּ נִיעַ בַּ (ב) וְמַּבְּגְּרֶבְי אַמֶּר הִיטַב בְּצִינֵי הַפֶּּלֶךְ הַמְלֶךְ תַּמְלֶךְ תַּמָר סׁבֵּיס פַשְּׁבְבַ הֻשָּׁב פַּנְּהָהָם וֹנְטַוְן שַּׁבִּוּבַוֹיֵנוּ: אָּגַ_חָוּחָוֹ וַבּוֹנִי אָגַ_בֿוּע וַדָּחָוִם אָגַ_זֹגַ בַּיֹיֹא מּלַכוּעוַ וֹּנִלַּבֹּאוּ אָעַבַּלַבַוּאָּלֵעַבַּעוּלָעַ מְוָבָעַ מַּלָאָעַ מּנֹאֵנ: (ג) וִיפְּלֵּנ נַמֶּלֵנ פְּלֵירִים בְּבָל־מְדִינְוֹת מְאָּבְעָיִי וְבַּלַאָּוּ כְשָּׁלְבַ דְּאָבִוִע בִּעוּלְוָע מוְבָּוָע £ֹמֻתׁבַּנֹלִוֹב הַבְּינִינִי: (ב) נּאָמֶבוּ זַּהָבֹּגַבַּמֶבֶבַּ אַּטַאָוֹנְוֹאַ זַּכֹּר אָטַ־וֹאָטַּי וָאָט אָאָר־עַּעָּאָהַר וָאָה (א) אַטּר הַדְּבֶּרִים הָאֵּלָה בְּשֶׁרְ הַעָּר הַמֶּלְדְּ וַהְנְּטָה לַמְּדִינוֹת עָשֶׁה. לְכְבוּדָה הֵנִיס לָהֶם מִן הַמַּס

אָל בֵּיח הַנְשִׁים שִנִי. הַשִּנִי: בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׁירִי. עַח צְּנָה שָׁהַגּוּף נָהֵנֶה מָן הַגּוּף. וָמֵּן הַקְּדְוֹשׁ בְּרֵוּךְ הִיא אֹוֹחוֹ עֵח צְנָה בְּדֵי לְחַבְּבָה עָלָיו: הְבְּינִים הַבְּשִׁים. הַבְּּשִׁילוֹח, שָׁאַף נְשִׁים הַבְּּשִׁילוֹח קבֵּץ:

בֶּלְ אֲשֶׁר הַאַמַר. כְּלְ שְׁחִוּק וּמִינֵי זֶמֶר:

Ar. įāl:

בְּטוֹפֶּה:

נֵה". וְבֵּן מְרְדְּבֵּי אָמָר: "לֹא אֵרַע לְצָּדֶּקָת וּוּ שְׁחִּבְּקָח לְמִשְׁבַּב נְבְרִי אֶלֶּא שָׁעֲחִידָה לֶקוּם לְהֹלִשִּׁי לְיִשְׁרְאֵל". לְפִינְבָּר אָמֶר: "לֹא אֵרַע לְצַבְּּוּם

וֹאַטַ-הַּמַּבַ כַּאַתָּה אַנָב הַּלְיָנַ מִבְבַּכִּי וֹאָטַ-מַאַמֹּב ישָׁב בְּשְׁעַּר־הַמֶּבֶדְ: (כ) אֵין אֶסְתָּר עַגָּדָת מְוֹלַדְּתָּ פּמֶּלֵב: (גַּמ) וּלִנִיפּֿלָּא לִּעוּלִוִע הֻּזָּגִע וּמָנְבַּכֹּג אַסְתָּר וַהְּנְחָה לַמְּרִינוֹת עְּשֶׁה וַיִּתָּן מִשְׁאָת בְּיַר הַפֶּׁלֶבְ מִאְשֵׁר לְּנְוָגְ לְכָּלְ־שְׁנְיוֹ וַעֲּבְּרָיוֹ אָת מִשְׁתַּה בְּרְאִשֶּׁה וַיַּמְלִיכֶה תַּחַת וַשְּׁחָיִי: (יח) וַיַּעַשׁ וְנֵיטְר לְפָּגִיוּ מִכְּלִ-נִיבְּינִילְעִ נַּיְּמֶּם בְּמִיר־מַלְכוּתִ נּגְאָבֶר פַּמֶּגְנִב אַעַ־אָּסִטֶּר מִפָּגַ־הַנְּשָּׁיִם נִתְּשָּׁאִ־תַּוֹ בוא עוֹבָת מכני בֹּהֵנִי הַהְּנִי לְמִּלְכוּעִוּן: אַטַאָּוֹרוָאַ אָּלְבַנִּיּע מַלְכִּיּעָוָ בַּעָּרָאָ עַבְּּרָעָּ עוֹ בְּעִינֵי בְּלִרְרְאֵיהָ: (מוֹ) וַתִּלְּלֵח אֶסְתָּר אֶלִרהַמֶּלֶּהְ בּגַי סְרִיס־הַמֶּקְרְּ שְּמֵר הַנְּשֶׁים וַהְּהָי צָסְתֵּר נְשֵּׁאַת אָלַרַ הַּמְּלֵבְ לְאַ בַּקְשְׁתְּיִ בְּבֶּר בְּיִ אֶם אָעַרְאָאָר יִאַמֶּר בּע־אַּדִינוֹיִלְ גַּּעַ מְּנִבְּיָּכְי אָּמִּנְ לְלֵשׁבְיָנְ לְכָּע לְבָּנִא בָּה הַמֶּלֶר וְנְקְרְאָה בְאֶם: (מוֹ) וּבְהַגִּינִעַ הַר־אָּסְתָּר בּבּיכֹגְאָשִׁים לֹאַ־חָבָוֹא עוֹד אָל־הַמֶּכֶּךְ בִּי אָם־חָפָּץ פּוֹּמִים מֵּנִי אֵבְיֵנִי אַגְּמָּלֵוּ סְבָּיִס פַּעֵּבֶנִי מַעַּר (יד) בְּעֶרֶב ו הָיא בָאָה וֹבַבּקֶר הָיא שֶׁבֶּה אֶל־בֵּית לַּהְ לְבָוֹאִ עִּמֶּה מְבֵּיִת הַנְּּשִׁים עַּדְ־בֵּיִת הַמֶּלֶף: עַּנְּאָר בָּאָר אָל־הַמֵּלֶךְ אֵתְ כָּל־אֲשֶׁר תּאַלַר יָנָּתְוֹ שְׁבְשִׁים בַּבְּשְׁמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנְּשִׁים: (יג) וּבְזֶּה וְמֵּי מְרוּקִיהָן שִׁשְּׁה חֲדָשִׁים בְּשָׁמֶן הַפֶּר וְשִׁשָּׁה לַה כְּנָת הַנְּשִׁים שְׁנֵים עַשְׂר חֹדָשׁ כֶּי כֵּן יִמְלְאָוּ וַנְעְרָה לְבָוֹא ו אָל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרֹוֹשׁ מִקֵּלְ הֵיֹוֹת אַסְמַר וּמַר־יַּעְּשֶׁה בָּה: (יב) וּבְהַגִּיעַ תּר נַעְּרָה מְיִהְבְּלֵּךְ לְפְּׁנֵי, שֵׁאָר בֵּיתְ־הַנְּשִׁים לְּדַעַּתְ אָת־שְׁלְוֹם

פול ד

ל אַסער

בְּשְׁבְטְ יָרִי לְּטַשְׁלִוּטִי טַם הַפָּטְה: בְּלְשִׁלֵּ מִּדְּטִי, וְאֵין יוֹדְעִים שָׁהָנִה מָרְדִּיהָם לְפָּנִי הְשְׁבְשְׁ מִּדְּטִי, וְאֵין יוֹדְעִים שָׁהָנִה בְּבְרֵיהָם לְפָּנִי לְשְׁבְּטְ

ζάζĿ:

זְיְבְּטִיב בְּטַבְּּנ בְּבְנֵג בַּיְמִגם. בַּשִּוּבָר שָּׁתְשָּׁר מְרְדְּבָּי

ረ**፭**ሺ ፫፫፫ (G)

GLU T

ַנְיְּטְרְ הַּמֶּלֶךְ אֶח מַבַּעְחְוּי. הוּא מַתַּוְ בְּלְ דְּבֶרְ נְּדְוֹלִ בְאַבְּוֹח:

ْبَوْنَ كِيْهُوْلُو. بُوْنَ مِنْ فَهُدِينَ فَهُرِي خِشْدٍ، وَهُدُينِ نَيْنَ فِي فَهُرُكِ: فَيْنَ فَهُدُنُو خِشْدِنَ خِشْدِنَ فِهُدُينِينَ

בוא:

ניפּיל פּוּר. הָפִּיל מִי שְׁהָפִּיל, וְלֹא פִּירִשׁ מִי. וּמִקְּרָי עוֹלְמִיח, פִּי הוּא יְהּוּדִי, וְהּוְהַר עַל עֲבֹוֹדָת אֶלִילִים: הַנְּמְרָה, פְּירִ, מְרְרְבָּי, הָאוֹמָר שָׁלֹי יִשְׁהַ יִּשְׁהַחָּוָה הַּמְרְרָבְּי לֹא יְבְּרָר וְלֹא יְשְׁהָבְּי

בּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים. שֶׁעְשָׂה עַצְמוֹ אֱלוֹהַ, לְפִיכֶךּ,

אַסר הַדְּבָרִים הָאֵלֶה. שֶׁנְבְרֵאת רְפוּאָה זוּ לְהְיוֹת

נוּכַּעָּׁר כַּכִּגְאַמֶּרְ־צִּוֹנִי טַמָּן אֵגְ אַטַמְּבּוֹפַּדִּי ַנְמָּצִנִּ עַמֶּבְרְ בַּחָרְשׁ הָרְאִשׁוֹן בִּשְּׁלִוֹשֶׁה עַּשָּׁר יוֹם בּוֹ לַגְּאָנְע בּוֹ כַּמָּנְד בִּגִּינִינִּי: (יב) וַיִּקְּרָאוֹ סֹפְּרֵי (גא) נּגְאַמֶּר הַמֶּּלֶבְּ לְבַּמֶּׁו הַכֵּסֶף נְתָּוּן לֵדְ וְהַעָּּם גַון לוּשְּׁלָּבְ לַבַּמֶּׁו בַּוֹרַבַמְּבָנָא בַּאַלָּגִי צַרַר בּוְּהוּדִים: אָּגַ צִּלְזֹגְ עַשְּׁבֶּב: (ג) וֹנְיַסָב עַשָּׁבַב אָעַבַּסְבַּהְעַוֹּ מָתָּגַ כּכּר־כָּטָף אָשְׁקוֹל עַל־יָדִי עַשֵּׁי הַמְּלָאַלָּה לְהָבָּיִא אִם הַּגְ עַשְּׁצְבֶׁ מְוֶר וֹכִּעֹר לְאִבּׁנִם וֹהֹמֶבִע אִּלְכָּיִם בּמֶּלֵבְ אֵגוֹם תַּמֵּגִם וֹלַמֶּלֵב אַגוֹ_מֻוֹנִי לַבּוּגִּטִּם: (מ) מֹנִינִיִ מּלְכִינִינִ וֹנִינִיםְ חֻּנִיִע מִכּּנְ_הָּם וֹאֵעַבִּנִינִ גְאָנִוּ עַּם־אָטָׁד מְפַּגַּר וּמְפֹּרָד בֵּין הַעַּמִּים בְּכָּל אָבְר: (ס) (ח) ניִּאמֶר הָמֶן לַמֶּלֶּדְ אָּחַהְנִרְוֹת מיּוֹם ו לְיָוֹם וּמֵחָבְשׁ לְחָבְשׁ שְׁנֵים־עַּשֶּׁר הוּא־חָבָשׁ לַמֶּלְרְ אַּחַאָּוֹרְוְאַ בִּפִּילִ פּוּרְ בִּוּא בַּיּוְלָבְ לְפָׁנֵּי בַּמָּל בּוֹאַמוֹן בּוּאִבְעַבְּמֹת נִיסָׁן בִּמְּנִע מְּעַנִּים גַּמְבִּע בּבֹע_מִלְכִּוּע אַטַהִוֹנְוְהַת הַּם מִּנְבַּבִּי: (וִ) בּעַוֹרָה וּנְבַקשׁת בְּמָּן לְבַּאָמֶנִר אָּעַ־בָּלִ־הַּנְּהַנְנִים אָאֶנִר וֹן בְּמְרְבֵּכֵי לְבַּוֹו בְּיִהְנִּיִּוּ לְוַ אֵתְ־עָם מְרְבֵּבֶי לַוְ נֹגַּמְלֵא טַבְּוֹן טַבְּינִי: (וִ) נַגְּבָוּ בָּהֵגְנִינ לַהְּלַעִ (ע) דּוֹבֹא טַמַּו כּי־אַיוּ מָרְדָּכִי כֹּרַעַּ יִמְשְׁמַּחָוָה בּבְרֵג מֶּבְבַּבֹּי בְּיִבִינִּינִ לַנִּם אַּמִּבַיהָיא יְהִידִּי: וֹנְוָם וֹלֵאַ הַּעֹת אַנְינִים וֹנּצִּינִוּ לִטִּמוֹ לָנִאַנְעַ שַׁתֹהַעָּנִי מֹאַנֹע פַשְּׁבְבֵּי: (ג) נֹיבִי כאמרם [כִּאַמָּרָם] אַלִיוֹ וְוָם אַחָּבַבּׁחָּהַב פַּעֶּלְבַּ לַמְבַבְּלֹי, מִבְּנִהָּ אַטַּׁיב הַוְכָב אַע לַאַ וֹכְּבַתְ וֹלָאַ 'וֹאַטַּוֹלִיב: (r) נַגַּאַמְׁבָוּ הַּבְּבַוֹּ נַּשֶּׂמֶבוּ וּמְשְׁתַּחַוּים לְהַמֶּוֹ כִּי־בֵּוֹ צִּנְּה־לָוֹ הַמֵּלֶרְ וּמְרְדֵּכִי וֹכֹּלְ מַּלְנִי נַמְּלְנִי אָמָה בֹּמָתֹנִ נַמְּלָנִ כְּנֹתִּנִם אַעַבַּפַּטְאַנַ עִּתָּגַ כַּגַבַּנַאָּנִגִים אָאָהַב אַעַוּ: (<u>L</u>) אַעַבַבּמֹנ בּוֹבַבּמֹנֵטֹא בַאִּלִינִ, וֹנִהָּאִצִינִּ וַנְּהֶם (א) אַעַר ו הַּדְּבֶרִים הָאֵלֶה גִּדֵּל הַמֶּלֶךְ אֲטַשְׁוֹרוֹשׁ דרישמאנ"ם בְּלַעַ"ז:

שִׁלִּים בְּבָל דְּבַר הַמֶּלֶך: נְשְׁלְּחַ סְפְּרִים. וְיִהְיִּ נְשְׁלְחִים אִישִׁמִר"א מרמי"ש בלע"ו. וְהוּא מְּנְוְרַת "אָם נְלְחִוֹם נְלָחֵם" נְלְחֹם, בּתְשֶׁלוֹ, נְשְׁלֵּי "אָם נְלְחִוֹם נְלָחֵם" נְלְחִם. פַּחְשֶׁנוֹ, לְשׁוֹן אֲרַמִּי פַּחְשֶׁנוֹ סְפִּוּר הַכְּּחָב

שִׁישְׁאַכוּ מֵאֶט פַּמֶּלֶנִי לְטִּיוֹט מִי שֶׁהַשַּׁבַּעַּט בְּיָרִוֹי

שושון נְבְוֹכְה: (פ)

GLY X

9 XOUL

हेर्ट्सिंग एंट्रेंडेरे. हरास एंट्रेंडेरे: बार्ट्रांट संव रंग्रेंट एंट्रेंग ट्रेंटेर

جَرَدَيْنَ سِمَ: جَرَدَيْنَ مِنْزُلُ إِلَيْنَ. جَشِنَشِرَيْنِيَ تَنْشِعُ، وَفِوْرَيْنَ

פָּר אֵין לֶבוֹא. אֵין דֶּדֶךְ אֶרֶץ לֶבוֹא אֶל שַׁעַר הַמֶּלֶךְ היבְּרְנְאַי. אֵין דֶּדֶךְ אֶרֶץ לֶבוֹא אֶל שַעַר הַמֶּלֶךְ

קנף, הטרוני ידע. בעל המלום אמר לו שהספימו העליונים על כף לפי שהשתמווו לצלם בימי

וְהַנְּה נִאְנָה בְּשִׁישִׁן. מְקִוֹם שֶׁהָיָה הַמֶּלֶרְ שָׁם נִחַּן הַחְק בּוֹ בַּיוֹם, לְהְיוֹת עֲחִידִים לְיוֹם י"ג לְחֹדֶשׁ צֵּדֶר.

לַיְּהוּדִים מְמֶּקְוֹם צַּחֵר וְצָּהְ וּבִית־צָּבֶירְ הַאַבֶּרוּ אִסַבְּטִּבְׁתְּ שַּׁטַבְיִּתְּ, בָּגֹּע בּוּאָעָ בָנִע וְבַּגַּלֶב יַנְעָּלֶוָב לַנִיפֶּׁלֵמְ בַּיִּתְ-נַפֶּלֵבְ מִכָּּלִ-נַיִּנְתְיִם: آذِيجُمُّك مُلكِّكَ، كِلْشِّرَت يُحْكِمُ فَقُل يَحْكِنُ لَمَّذِ خُرَّةُ شِك (עב) ניגיידוי קטְרְדָּבֶי אָת דְּבְבֶרֵי אָסְתָּר: (פֹּ) (יג) וֹאֹנִי גַאִ וֹלֵבְאִעִי, כַּבוֹנְא אָגַבְּפַּבֶּבֶב זֹף הִגְוָהִים יִוֹם: מֹאֹמֶּר וְנְמִּיִם לַנְ פַשְּׁלֵב אָּע־תָּבְרָיִם פַּנְּעָּר וְטִיִּנִי בּפְּנִימִית אֲמֶוֹר לְאַיִּקְרָא אַנַוְת דָתוֹ לְהַמִּית לְבַּר כּֿלַ אַנְתְּ וֹאִמֵּע אַמֹּוֹר זֹבְוָאַ־אָלִ-נַפֶּבֶנְ אָלַ-נַּטִּאָר כּֿלַ הַּבְּוֹי נַמְּבְיֵּבׁ וֹהַם עוֹנִינָע נַמְּבְנָּ יְנְוֹהָנִם אָּמֶה (,) נעאָמֶר אָסְמֵּרְ לַנִּילֶנְי נִעָּׁאַנִיר אֶלְ-מֶרְנָּבֶּלֵי: (יא) (מ) נֹּבְוֹא נִיעָּר נִאָּר לְאָסְמָר אָע דִּבְרֵי מֶרְדָּבֶּי: אַגְרַטִּמְלָנִּ לְנִינִיםוּוֹרְלָוָ וּלְכַּמַאָּה מִלְפָּדְּנִוּ הַּגְרַהַּמִּנִי: לַבּוֹאַנְע אַע־אָסְתָּר וּלְבּגִּיר גָה וּלְצַּוֹנְע עָּלֵיהַ לָבַוֹא בּׁעֶׁכַבְיַבִּנִּע אֵּמֶּבְבִנְעָּן בַּמִּנְמֵּן לִנַּמָּמִנִּבַם זָעוֹ לֵנַ ביהודיים [בַּיְהוֹדֶים] לְאַבְּדֶם: (ה) וְאָת־פַּתְשֶׁגֶּן פַכָּסׁנּ אַמֶּר אַמֹר פַמֹּן לַמָּטִילָ הַּלִ-צִּרָוֹג פַמָּלָנִי נַיּנְּגַ בְּנִ מְּנְבַּבְּנְ אֵטְ כָּלְ אָמֶר בַּנְבִּיּ נְאָת וְ פָּנָאָת אַגַּבְבְּטַנְדַ בַּמָּגַב אַמָּב לַפָּדָג תַּאַבַבַּבַּעֵּבֶבַי: (ו) מַבַיַּנְיּ וְעַּלְ־מַבַּיָּהְ: (וֹ) וַיִּצָא הָּחָּךְ אֱלִ־מֶרְדָּבֶּי אַאָּר הָאָמִיד לְפַּנְיהָ וֹשְׁצַּוֹרִי עַלְ־מָרְבָּבָי, לָוַעַּת لَّذِي كَاتَّدٍ: (צ) لَنَكَّلُّى مُّوْتِد ذِكَاتِكَ مُقَدِدَةً، كَثَرَكُ בׁלְנַנִם לַנַּלְבָּנָתְ אֶשַׁבַעָּנְבַּכָּנְ וּלַנַּסָנִר תַּשַּׁוְ שִׁהְּלֵנִוּ וְסָרִיסֶׁיהָ וַיַּגִּידוּ לְה וַתְּחָחַלְתַל הַפַּלְבָּה מְאָד וַתִּשְׁלֹח וֹאָפֶּׁר וֹאָת לֶנַבֶּׁים: (וַ) וַטִּׁרוָאִינִי וֹהַנְוָע אָסְטֵּׁר מַנְּיעַ אֲבֶל נְּדוֹל לַיְּהוּדִים וְצָּוֹם וּבְּכָי וּמִסְפֵּד עַנְׁק יִבְכָלְ מְּנִינְיִ יִמְנִינְיִי מְלוִםְ אֵחֶה בַּבַר בַּמֶלְבַ וֹבַעַיַ כּֿג אָגן לַבָּנְא אָּלְ-זָּהֹהַר נַעֵּלְנִי בֹּלְבָנִהְ הָשׁל: (r) זְעָקָה גְּדֹלֶה וּמֶרֶה: (ב) נַיָּבוֹא עַּד לְפָּנֵי שְׁעַר־הַמֶּלֶּךְ هُلا ـ فَخُذِد لَا ذَرْقِهُ هَاكَ لَكُوْد لَيْمُ خُنْنِك فَجُدد لَيْلَمْك (א) וּמֹבְבַּבְיג גֹבַתְ אַעַבַּבְבַאָּמֵּב דָּגֹּמָצִי נִגּּלֵבַת מַבַבַּבַּ וְעַכְשָׁיוּ בָּרָצִיון:

שָׁלֵא בִּרְשִׁיִּה": יִּמִי יוֹדָשָׁ אָם לְשָׁה בָּוֹאַת הָגַּשָּׁה לַפַּלְכִּוּת. יִּתִי יוֹדַשָּׁ אָשְׁר לֹא בַּדְּת. שָׁאֵין דָּת לְבָּנֵס אֲשֶׁר לֹא יָקְּדָה. אָשֶׁר לֹא בַּדְּת. שָׁאֵין דָת לְבָּנֵס אֲשֶׁר לֹא יָקְּדֵּה.

אַכ הְּדָהִי בְנִפְשָׁרִּ. אַל הַחִּשְׁרִי, בְּמִּוֹ "וְּחָנִיה בַּאֲשֶׁר לְהָהָלֵם בְּיוֹם הַהַבֵּנְה בְּבֵית הַמֶּלֶרִ, שָׁאִין אַהְּ רוֹצְה לְהַבְּּוֹת בְּיוֹם הַהַבֵּנְה בְּבֵית הַמֶּלֶר, שָׁאִין אַהְּ רוֹצְה לְסְבֵּן אֶת עַצְּמֵּרְ אַל הְבְּשְׁיִי עַל הַפְּצָר

GLU 1

GLU L

הְּתְּׁמֵב אַטְׁבְׁינִי בּיּהְ בְּמֵּבְ נַיִּפְּלְאַבְּה. וּפְּשִׁהְּתִּ נְבָּמֵבְ בְבְּחֵי וֹטְוֹר בּיִ וֹאִנְּי לְבָּמֵּבְ נַיִּפְלְאַבְּה. וֹאֲטַהְּוֹדְוְתֵח נַּמַלְכִּוּח. הוּא בִּיח הַמִּלְבְּהִי הָּהָיִהִילִּ בְּלֵּנְתִין בִּימֵּג מְבְ נַבְּבְּיִה בְּצָּבְּיִה בְּבָּרְתְּי בְּבָּרְתְּי בְּבְּרְתְּי מְבְּתְּבְיִי:

בִּיוֹם י"ג נִכְּמָב רַּצַּיִּם אָמַר "וְרִיּחַ לָבְשָׁה אָת מַלְכּוּח. בְּנְדֵי מַלְכִּוּח. וְרַבּוֹחֵינוּ אָמֶרוּ: שֶׁלְבָשָׁה הים הַּלְּבְשׁה בְּנְדִי מַלְכִּוּח. וְרַבּוֹחֵינוּ אָמֶרוּ: שֶׁלְבָשָׁה אָת

נֵינְבָר מֶרְרָבְי. עַל דָּת, לְהַהְעַנּוֹת בְּיוֹם מִוֹב רָאשׁוֹן שֶׁל פְּסַח, שֶׁהְתְּעָנְה י"ר בְּנִיסָן וַמִּ"ו, וְמִי"ו, שֶהְרֵי

זָבְׁתְּ אָמִשְׁנְ וֹכֹּגְ אָנַבְּנִוּ וֹהֹתְּרַבִּגֹּן לַּבָּנַ טִבְאָּנִם נּיְהוּדִי יוֹשֶׁב בְּשָׁעַר הַמֶּלֶך: (יד) וַהָּאַמֶּר לוֹ אַגוּוֹנּוּ מֵוֹטִ צְגִּי בַּכֹּלְבַמֶּע אַמֶּב אַנֹּי נְאָבְ אָעַבַּלְבַבְּיָּנ וֹלַם_לִמְשָׁר אַנֹּג לֵורוּא_לָצ הִם_תַּמֶּלְנַ: (יג) וָכָלְ-זֶּבִי הֹם_נִמֶּנִנְ אֵנְ_נַמְּהֵשׁנִי אֹמֶּנ_הֹמְּטֹנִי כֹּּנְ אִם_אַנְעַיּ (יב) ניאטֶר קַטֶּן אַף לא־הָבִיאָה אֶסְתַּר הַמַּלְבָּה עַמְּלֵבְ וֹאֵׁע אֲמֵּׁר דֹמֵאָן הַּלְ-עַמִּגִיים וֹהַּדָׁוֹ, עַשֶּׁלָב: בַּעָן אָעַ-כִּבָוּגַ הַּאָבוּ וֹנִבַ בַּנְיֵּנוּ וֹאָעַ כַּלַ-אָאָב יָּנַּבְוּ אַט_אַנַלוּו וֹאַט_זַנָה אַהִּשֹּׁוּ: (גא) וֹנֹסַפָּר לַנִּים (ג) וּגֹעֹאַפֿל עַמֶּן וּגַּבוא אָלַבנּגעָו וּגַּאַלָּט וַגַּבוֹאַ וְלֹאֵ־קֶם וְלֹאִ־זֶע מִמֶּנּוּ וֹיִמֶּלָא הָמֶוּ עִלֶּוּ עְלִּ־מֶרְדָּבָי הַמֶּה: וֹמִוַר כָּבׁ וֹכֹבֹאוַעְ עַמֵּוֹ אֶעַבַמָּבַבָּׁכָּ בֹֹחַתַּב עַמֶּבִבַּ כּבַבר בַשְּׁלְב: (מ) נַיֵּגֹא בַעָּן בַּנְוָם בַּנְוָא הָעָם וְהָמֶן אֶל־הַמִּשְׁהָה אֲשֶׁר אֵצְשֶׂה לָהָם וּמָחָר אֵצְשֶׂה לְטִׁעְ אֵׁעַ_הְאֵּלְטָׁגְ וֹלְהַהְּאָנִע אֵעַ_כּֿלַהְעָגִי גַּבְּוֹאַ פַעָּלְנַ אִם_מְגָּאִנִי. טְוֹ בֹּהֹנִינִ נַפְּּמְנַ וֹאִם_הַגַ_נַפְּמְנַ מְוָכ (ו) เบ๋กีเ אُסٰטֹר เษษณี้ הֹאֹלַטַ וּבַּפֹֿהָטֹנ: (וו) וֹנְבְּׁעַׁן בֻּבְּ וּמַעַ־בַּקְּשְׁתָּרְ עַּדִּ־חָצָּיִ הַפַּלְכִּוּת וְתַּעָּשִי: וּאַמֶּר פַמֶּבֶנְ לַמִּסְמֵּר בְּמִהְתָּה בּנְגוֹ מַרַ־שָּׁמִּלְתָּרָ עַמְּלֵבְ וֹטַמְוֹ אָלְ-עַמְּאָעִי אָאָרִ-עָּאָעָרָ אָסְתָּר: (ו) בּפֶּׁבְבַ מִּנִיבוּ אַעַבַיבַּעָן בַהַּהְוָנִע אַעַבַּבַּר אַסִעַּב וּנִּבַאָ בּנִּוֹם אָּלְבַבּּמָּאֲעֵּב אַאָּבַבּאָנִיג לָנִ: (צִ) נֹּצִאֶב لَفِهِمُد هُمُقِد هُمَــمَح ـ وَقَادُك مُبِدَ تُجِبِهِ وَقَادُكَ لَكَمَٰإِ ומר בּקַשְׁתָּךְ עַר חַצָּי הַפּלְכָּוּת וְיַבְּתָּן לֵךְ: (ד) (ג) ניֹאמֶר לָהֹ הַמֶּלֶדְ מַה־לֶּדְ אֶסְתַּר הַמַּלְכָּה בּוֹנְוָ וֹטֹלֵוֹד אָסֹטָּר וֹטִינֹּת בֹּרַאָחָ רַחָּוֹבוֹיִם: (ס) וּנְוָחֵׁס עַּמֶּלְנֵּ לַאָּסְׁעָּר אָעַ חַּבְלָּיִס עַזְּעָׁךָ אָחֶׂר אָת־אֶסְתֵּר הַפַּלְכָּה עֹמֶרֶת בֶּחָצֵר נְשְׁצָה חֵוֹ בְּעִינֵיוּ נְכַּח פָּמַח הַבֶּיִת: (ב) וַיְהִי כְרְאָוִת הַמֶּלְרָ וְנַמְּלְבַ יוֹשֶׁב עַּלְ־כִּמְא עַלְכוּתוֹ בְּבֵּיִת הַשַּּלְכוּת לפּגַמֶּע בּטַּאַר בּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית לָכַח בַּית הַמֶּלֶךְ (א) וֹנְהָי וּ בַּיִּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתְּלְבָּשׁ אֶסְתֵּר עַּלְכִוּת בְּכֵא נְשִׁהְיִי נְּנִיְאָהְ לְּנִיּאְהָ הְּמִּבְּ נְיְהְאָהְפְּלִי נְהְהָבְּלְּאָתְ הָּלְ בְּּאָרְ הָבְּלְהָהְיִ נְיְהְאָהְ לְּנְבְּוֹתְ לְבְּאָתְ הָלְ בָּּאֶרְ הָבְּלְהָהְיִ בְּיִבְּלְהָהְ נְהְחָבְיִ לְּבְּאָרְ הָהְּבְּלְהְיִי בְּלְבְּאָרְ הָבְּלְבְּאָרְ הָבְּלְבְּאָרְ הָבְּלְבְּיִי בְּלְבְּאָרָהְ נְהָחָרִי הְשִׁבְּלִבְּיִי בְּלְבִּאִרְ הָחִים בְּלְבִּיִי בְּלְבִּאִרִי בְּלְבָּאִרְ בְּלִבְּיִי בְּלְבִּיִ

וּמְטַר אָנֶשְׁהְי פְּרְבָר הַמְּלֶנְי. מַה שֶּׁבְּקַשְׁהָ מְמָנִי כָּלְ בְּיִבְּלְינִיתְ מְתְרָ בְּלְבָר הַמְּלֶנְי. מַה שֶּבְּקַשְׁהָ מְמָנִי בְּלְ

מֹלֵבוֹא: אַל אִם שֹׁתֹּאֹלָ, מֹמֵּוֹ, שֹׁבֹּ, פַּמַלְכוּש' אָשׁוֹ

ְלְפְּׁלֵּגְ עַּׁמְׁלֵּבְ אֵׁלְ נַפְּאָשְׁנֵי אָמֶטַ נַגְּמֶּבְ עַבְּּלְבָּוֹ אֵלְ נַפְּאָשִׁי אָמֶטַ נַגְּמֶּב עַבָּבָּר אַמְּנַ נְבַּבְּׁלֵב | אָלְ נַפְּאָשִׁי אָמֶטַ נַגְּמֶב עַבְּבָּר אַמְיַ נְבַּבְּּלֵב | אָלְנַב לַמְּלֵב וֹנִילֵּלְ אָטַבְּלְּבָּבׁ הָלְלֵנ

GLU L

8 אסתר

וְנְחֵלֵן הַּלְּבִּוּשִׁ וְהַפִּיס עַל יֵד אִישִׁ. וְאָח הַבֶּּמֶר לֹאִ מְחַלְּבִּוּשׁ וְהַפּיס עַל יֵד אִישׁי. וְאָח הַבְּּמֶר לֹאִ

אֵינֶנִּנִּ שְׁנֵּהְ לֵּיִּי אֵינִי חָשׁ לְבָלְ הַבְּּבִוּרְ אֲשֶׁר לִי: נְיְדְה שְׁנֵּת הַפֶּלֶנְּר. נֵס הָיָה. יְיִשׁ אִימְרִים שָׁם אֶת לְבּוֹ עַל שֶׁוּפְּנְה אֶסְהֵּר אֶת הָמֶן שֶׁפָּא נְחְנְה עֵינֶיהְ בּּוֹ נּהְּבֵּר מְבְּנְבֵּה לְמָּבְּנְ וּלְטַתְּנְיטְ: טַבְּּטָר בְּרָאִת אָנִם: טִּבְּטִר בְּרָאִת אָנִם:

לַבַּבָּיא אָעַבַבְּשֶׁן אָלַבַנַּמְאָנֵה אָאָבַרַעַּאָלָה אָטְבָּרָ: תובם מודברים עמו וסריפי המלך הגיעו ויבהלה לְפַּׁלְּנִוְ לַאָּבְעוּכָלֹלְ לֵוְ כִּיִבְלָפָּוֹלְ עִּפּׁוָלְ לְפָּלֵּנִו: (גוַ) אֶם מֹזְּנֵת בּיִּהוֹיִם מֶּרְדָּכִי אֲשֶׁר הַחַּלִּוֹתָ לִנְפָּל אַט כָּלְ־אָשֶׁר קְּרָה וֹיִאִמְרוּ לֵוֹ חַבְּמָיו וְזָרָשׁ אָשְׁתּוּ באָה: (גי) וֹנֹסַפָּב בַּלֶּוֹ לִזְצְׁהָ אָהִשׁנֵ נּלַכָּלַבְאָנַּבְּנִוּ אַג_אַער פּמֶּבוּ וֹפַמָּו וֹבִיטָּן אָצַ-בּיִעוּ אָבֶג וַטְהָּיִּ לְאֵישׁ אַמֶּוֹר בּשֶּׁלְבַ חַפָּא בִּיקְרוֹ: (יב) נַיִּשְׁר מְרְבָּבִי נירכיבהו ברחוב קעיר ניקנא לפניו בָּכָה יַעְּשֶׁה עַמָּן אָעַרַנְלְבָוּשׁ וְאָתַרַפַּוּס וַנִּלְבָּשׁׁ אֶתַרַמְרָבַּבֶּי ַנּמְלֵבְ אַּגְעַפּבֶּעְ בַּבְרָ מִכְּגְ אָאָהָרְ בַּבְּרָהָיִ: (גאַ) נַבְּקָּ דּבּרְהָּ וְצְּשֶׁהְ־בֵּוֹ לְמֶרְבֵּלִי הַיִּהוֹי הִיוֹשֶׁר בְּשְׁצִּר לְבַּמֶּל מַבּר קָה אָת־בּלְבָּוּשׁ וְאָת־בּסוּס בַּאָשֶׁר לַאָּגְהָ אַּהָּׁר עַּפּׁלֵּב עַפּֿא דִּילֵבוּ: (י) וַיּאָמֶר עַפָּלֵב על־הסוס ברחוב העיר וקראי לפניו בכה יעשה אַעַרַהָּאִישׁ אַשֶּׁר הַמֶּלֶדְ חָפֵּץ בְּיקְּרֶר וְהַרְבִּינָה הּגַנִג אָנְתְּ מֹחֵּנֵי נַפְּגֹנִי נַפּּנִנִּמִים וֹנַיִּלְבָּנְתִּוּ כּמִר מַלְכִוּע בָּרֹאִשְׁוּ: (מ) וֹנְתְּוֹ הַלְבִוּשׁ וְהַסִּוּס פּמֶּלֵב וֹסָנִס אַמֶּר בַּלֵּד הָּלָוּן פַּמֶּלֵב וֹאַמֶּר דִעָּוֹ בּיקְרוֹי: (ח) יִבְיאוּ לְבָּוֹיִשׁ מַלְכִוּת אַשֶּׁר לֶבַשׁ־בָּוֹ וּגֹאמֶר הַבֶּוֹ אֶל־הַבֶּמֵּלֶךּ אִיִּשׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶדְ חָפָּץ לְמֵׁגְ זַּטְׁבָּּאְ עַּמֶּׁלְנֵּ צַתְּאָנִע נֵצֵור גִוּנָר מִמֶּנִג: (ו) בָּאֵישׁ אַשֶּׁר הַמֶּלֶדְ חָפֵּץ בִּיקְרֵוֹ וַיְאִמֶּר הַמֶּלְ בְּלְבִּוֹ גֿלוָא: (ו) נּגַּרוָאַ טַמָּן נַגְּאַמֶּר לוֹ תַּמֶּלֶב מַעַ־לַגַּמְּוָע וּנְעָרָי הַמֶּלֶךְ אֵלְיוֹ הָגָּה הָמָך הָמָן עַמָּר בָּחָצֶר וַיָּאַמֶר הַמֶּלֶךְ אֶת־מֶּרְבֶּבֶׁי עַּלְ־הָּאָלְ אֲשֶׁרִ-הַבֶּלֶן לְוּ: (ה) וַיּאמֶרוּ לְטַׁאָּרְ בֵּיתִי־הַמֶּבֶלְּדְ הַתִּיצִלְּה בַאִּמֶר לַמֶּלֶךְּ לְתָּלְוֹתְ השׁוְ בַּדְר: (ג) וּגֹאמֶר בַשְּׁבְבַ מֵּג בָּטַאָּר וְבַּעָּוֹ בָּא הּגַבוֹע וּאַמֹרִוּ וֹהֹבֹי. נַמְּבֹנְ מִחָּוֹרְטָּוּו גַאַבוֹהֹהָעִי וּגְאַמֶּר תַּמֶּלְנִּ מֶּרְ־נַּעֲשֶׁה יֵקְר וּגְּרוּצְָה לְמֶרְדָּכִי אַמְּר בֹּלַמִּוּ לְמִּלְטַ זְּר בַּעְּלְנֵּ אַׁטַמְּוֹנְוְמֵי: (יו) הֿגְבּלִינוֹלֹא וֹטְבֹהְ הֵּדֹּ, סַבְּיכֹּי נַמָּבְרַ עִּמְּעָבוֹ. נַסַּבּ לְפְׁלֵּגְ עַשְּׁבְּבֵּי: (ד) נְיִּמְאֵּא כְּעָוּד אָאָרְ עִיְּגָּג מְבְצַּבְּ אַעַבְּסְפֶּׁר הַנְּכְּוֹנְעְ צַּבְּרֵנְעְ צַבְּרֵנְגִעְ צַבְּלֶנְגִּעְ הַיְּמָנִם נִיּבְּינִּוּ נַלֵּבְאָנִם (א) בּצְיֵּלְנִי פִּנְוּא דְּנְדָר שְׁנְעׁ פַּמֶּלֶב וֹיָאמֶר לְטִּבְיִא

GLU L

GLU L 6

אַשֶּׁר הַחִּלִּהָ לְנִפֵּל וּגִּוֹ". אָמְרָה: אַמָּה וּוּ נְמְשָׁלּיּ לְכִוּכְבִים וּלְעָפַר. כְּשָׁהֵם יוֹרְדִים יוֹרָדִים עַר לֶעָפֶר, וּבְשָׁהֵם עוֹלִים עוֹלִים עַר לֶרְקִיעַ וְעָר הַפּוֹכְבִים: וּבְשָׁהֵם עוֹלִים עוֹלִים עַר עָהָי וּמִלְרְחִי: שְּנְּחְרָה הָבְּיִה עַל עַמִּי וּמִלְרְחִי: הְנָהְהָה הַלְּעָבְיה הָבְּיִה עַלְיבִיה בְּעָבְרָה בְּעָבְיה בְּעָבְרָה בְּעָבְרָה בְּעָבְרָה בְּעָבְיה בְּעָבְיה בְּעָבְיה בְּעָבְרָה בְּעָבְיה בְּעִבְּיה בְּעָבְיה בְּעִבְּיה בְּעָבְיה בְּעִבְיה בְּעָבְיה בְּעִבְּיה בְּיבְיה בְּעָבְיה בְּעָבְיה בְּעָבְיה בְּעָבְיה בְּיבְיה בְּיבְיה בְּיבְיה בְּיבְיה בְּיבְיה בְּיבְיה בְּיבְיה בְּיבְיה בְּבְיה בְּיבְיה בְיבְיה בְּיבְיה בְּבְיה בְּיבְיה בְּיב אַנִּסִׁם לַשְּׁבָּרִים וְלִשְׁפָּחִוֹח וְקַבֵּל הַמָּמִוֹן אִוֹ הַחֲיַה אַנְסִם לִהְיִחׁת לְךְּ לַשְׁבָּרִים הִם וְזְרְשָׁם: וּאִמֶּר הַמָּלֶּךְ אַחְשְׁנִרִּשׁׁוּ וְאִמֶּר לְאָסְתֵּר הַפַּלְבָּה. כָּל מְלִּסִם הָיִא, דְּבֵּר שְׁמָּה הִא בְּשִׁרִּ" שְׁנִי הְשָׁהְשָּׁחַת אָלָא לְמִוְדְשׁׁ, וּמִוְדְשׁׁוֹ שְׁל נְה: בְּהְחָלֶּה הַיָּה מְּנִה שְׁנִּים אָנִים, אֵינוֹ אָלָא לְמִוְדְשׁ, וּמִוְדְשׁׁוֹ שְׁלִי נְּיִּה בְּּהְחָלֵּה הַפְּלְבָּה. בְּל אָלְטִים הָיִּא, דְּבֵּר שְׁלִּים. עַלְיִּה בְּיִּה בְּּלְיִם הָּיִּה הְּבְּי הְיִלְים הַיִּלְים הָיִּלְים הַיִּים וְלִישְׁים הַיִּבְּים הַיִּים וְנִינְהְים הַיִּ הְיִלְים לְּתְּלִים הְיִּלְים הְיִּבְּים הְיִם וְלְּמְים הְיִם וְלִים הְיִבְּים הְיִּבְּים הְיִבְּים הְיִבְּים הְיִבְּים הְיִבְּים הְיִבְּים הְיִּבְּים הְיִּבְים הְיִבְּים הְיִּבְּים הְיִבְּים הְיִבְּים הְיִבְּים הְיִבְּים הְיִבְּים הְיִבְּים הְיִּבְּים הְיִבְּים הְּבִּים הְּבְּים הְיִבְּים הְיִבְּים הְבִּים הְבִּים הְבִּים הְבִּים הְבְּים הְבִּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבִּים הְבְּים הְבִּים הְבְּים הְבִּים הְבְּים הְבִּים הְבְּיבְּים הְבְּים הְבִּים הְבְּיבְּים הְבִּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּיבְּים הְבְּים הְבִּים הְבִּים הְבְּים הְבִּים הְבְּים הְבְּים הְבִּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבִּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבִּים הְבְּים הְבִּים הְבְּים הְבִּים הְבְּים הְבִים הְבְּים הְבִּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבִּים הְבִּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבִּים הְבְּים הְבְּים הְבִּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּבְּים הְבְּים הְבְּים הְבְּבְּים הְבְּבְּבְּים הְבְּבְים הְבְּים הְבְּבְּבְּבְּבְיבְּים הְבְּבְּבְיבְּבְּבְּבְּה

נְחֲׁמָת הַמֶּלֶרְ שְׁבֶּלֶרִ: (G)

(,) וֹנִינִׁנְ אֵּעַבַּיֹמָן הַּלְבַיִּמֹּא אַּמֶּבַבִּיכָּיוֹ לַמְּבַבַּכֹּי הַמְן גָּבְהַ חַמִּשְׁיִם אַמֶּה וַלָּאמֶר הַמֶּבֶּר חְלַהוּ עַּבֶּיו: עַמָּן לֵמְנִבְּיכִי אַמִּגִּ בַּבְּנִבְעוֹנִד הַּגַבַעַמְבַבָּ הַמִּגַ בִּדֹּיִע מְּוֹרַסְּרִיסִׁים לְפְּנֵי תַּמֶּׁלֶךְ גַּם הַנֵּה־הָעֵץ אֲשֶׁר־עְּשָׂה ַבּמֶּׁבֶּׁבּ וּפְֹּלֵּגְ בַּמְּׁנְ טַבְּּוֹנִ (סִ) (מֵ) נִגְּאָמֶׁר עֲּנִבְּוַנְּעַ אָּטָּר לְבְבְּוֹעׁשׁ אָת־הַמַּלְבֶּה עַמֶּי בַבְּיֵת הַדְּבָר יָצָא מִפְּי הַּגְ-פַמּּמִּנְ אֵׁמֻּׁרַ אַּסְׁעַּרְ הַּגְּיָנִ וּגְּאָמֶרְ פַּמָּלֶבְ עֲדִּם אָּדְ מִצְּנְּע טַבִּיטָׁן אָּגְ-בַּינִע ן מִאָּשָּׁע טַנְּגִן וְטַבֶּן נָכָּגִ בְּי־בְּלְתָּה אֵלֶיוּ הַרְעָה מֵאָת הַמֶּלֶד: (ח) וְהַמֶּלֶדּ עַּמַר לְבַקּשׁׁ עַל־נַפְּשׁוֹ מֵאֶסְתָּר הַעַּלְבָּה בִּי רְאָה לוֹם בּטַמְעוּ מִמּאֲשָּׁה בּיֵּגוּ אָּגְצִּדּע בּבּגעוֹן וֹבַמָּוּ בּאַב וֹבַמֶּוֹ דִבְעַּת מִלְפָּנֵי. בּמֶּלְב וִבּמּלְבֶּר: (ו) וְבּמֶּלְב כּֿו: (ו) וֹעַאָמֶׁרַאֵּסְׁעָר אָׁיִחָ זָּרָ וֹאִנְיָד עַבְּׁלֵּו עַּבְׁת מֶי הָוּא זֶה וְאֵי־זֶה הוֹּא אֲשֶׁר־מְלָאָוֹ לִבָּוֹ לַעֲשָׁוֹת ניאטר סמָקר אַסשְנרוש ניאטר לאָסְחָר סמַלְבָּה בַּטְבְשְׁיִי בְּיִּגְיוֹ בַאָּרִ מִנְיִי בְּלָנִילִ בַּשְּׁלְבֵּי: (סִ) (בּ) לְנֵירְוֹע וּלְאַבֶּר וְאֵלִוּ לַהְּלִיִם וֹלְאָפֹּוֹיְע וֹמְבַּרְוֹיִ וֹתּמֹּג בֹּבַבַּאַתְּעַׁג: (ג) כֹּג וֹמִכְּוֹנִתְ אָלָג וֹתַּמָּג לְנַאָתְמָגַג كِفُرُكُ لِمُحَامِدِ كَفُرُكُ مُرِدَ فَأَثَالَـ كُرِ رَفِهِرِ فَهُمُّكُمْ فِنُ וַעַּגּוֹ אָסְתָּר הַמַּלְכָּה וַתּאַמָּר אָם־מָצָאָתִי חֲוֹ בְּעִינִיךְּ בְּרְ וּמַרְ־בַּקְּשְׁתָּרָ עַרְ־חָצָי הַפַּלְכָוּת וְתַּעְשׁי. (ג) בְּמִשְׁתַּה הַיֹּוֹ מַה־שְּׁצִלְתַּךְ צָּסְתַּר הַעַּלְבָּה וְתַּנְתַּן (כ) נּאמֶׁרְ פַמֶּׁלֵב לַאֵּסְׁמֶר לֹּם בּּנִּנִם פַּאֵּנִי (א) נַיָּבְאַ פַּמְּלֶבְ וְהַמֶּוֹ לִאֶּהָוֹת עִם־אָסְתָּר הַמּּלְבֶּה:

GLY 1

01 XOUL

tials:

סְפְּרִים אֲחָרִים "בַּפּוּכ בְּעֵינִיבֶּם": אין לְהָשִׁיב. אין נָאָה לַהֲשִׁיבוֹ וְלַעֲשׁוֹת בְּתַב הַמֶּלֶךּ

מָה הוא לָה. אִיךְּ הוּא מֶרוב לָה: בְּבֶם, וְבֶל מַה שָׁתּאמֶרוּ יַאֲמִינִּי הַבֵּל שָׁמֵּאִהִּי הָנִּי הְנָה בֵיה הָמֶן וּנו". וּמַעַהָּה הַבֹּל רִוֹאִים שָׁאַנִי הָפֵּץ הְנֵה בְּיה הָמֶן וּנו". וּמַעַהָּה הַבּל רִוֹאִים שָׁאַנִי הָנִּא הְבָּה בְּיה אֶין צְרִיכִין אַהֶּם לְהַשְׁינִם, אֶלֶּא "בְּהְרֵנּ" הְבְּיה בְּיה אֵין צְיִה בְּיה מֵלְהַים בְּהַ

גַּם הְגַּה הָעֵּץ. "גַּם" דְּעָה אַהָרֶת עָשָׂה שָהֵכִין הָעֵץ לְהְלוֹת אִיהֲבוֹ שֶׁל מֶלֶךְ שֶׁהִצִּיל הַמֶּלֶךְ מִפָּם הַמְּנֶה:

בּׁנִגְ עַבְּאָנִם בּפּנְסָנִם נְכָבֹנֹ עַבְכָּאָ עַאָּעַאָּשֹׁבֹנְנִם אַּטַאָוֹנְישׁ נַיּחְהָלָח בְּטַבְּעַת הַמֶּלֶדְ וַיִּשְׁלָח סְפְּרִים כֹבְעַבָּם וַכְלַחֵוּלִם: (י) ניְּכְתְּב בְּשֶׁם עַמֶּלֶנְ וְמְרִינְהְ כְּכְחָבְה וְעָם נְעָם כִּלְשׁגָוֹ וְאֶל־הַיְּהוּדִים מהדו ועד־כוש שָבע וְשָשְׁרִים וּמִאָה מְדִינָה מְדִינָה لْمُادِ كَمُّلَمُ لَالْخَلَّامِ ـ لَكَوْلَالِ لَمُلَّارِ لَاقْلَادِتِلِكَ كُمُّلًا لَا בן וּפְּעָר בְּכִּגְאַמֶּגְאַנִּי מְּנְצָּלֵי אָגְרַהְיִּהְיִם בּעֵבְּתְ בּאָלִימִי בּוּאַ־עַבְּתְ סִינָוֹ בַּאָלָוָאָב וֹגִּאָבִים אַין לְהַשְׁיב: (מ) וּיִקְּרְאָוּ ספְּרֵי־הַמֶּלֶךְ בְּעִת־הַהִּיא אַמּגוּלטַׁר בֹמִסוּמַמְלֵב וֹנִטַטַּנָם בֹּמּבֹּגַּט עַשֶּלָב בְּשֵׁם בַּמֶּבֶב וְחַהָּמִוּ בְּמַבַּעִּת בַמֶּבֶב בְּיִ־כְּהָב (ח) וְאַמֶּם כּהְבוּ עַּל־הַיְּהוּדִים כַּטְוֹב בְּעֵינֵיכֶם עַל־הָעֵּץ עָלְ צְּשֶׁר־שְׁלָח יָדָוֹ ביהודיים [בַּיְהוּדִים:] בּנְבּוּגַרְ הַנָּבְ בֵּיתִ־הָּמֶּן נְתָּמִי לְאֶסְמֵר וֹאֵתוֹ מָלָוּ וּצְּאַמֶּר הַמֶּלְבְּ אֲחַאָּוֹרִאַ לְאָסְתָּר הַמַּלְכָּה וְלְמֶרְדָּבַיִּ וֹאֹיכָבָר אוּכַל וְלְאָיִנִי בֹּאַבְוֹן מוְלַוְעִי: (ס) (ו) אַנְכָבְ אַנְכַּגְ וְבְאָנִטִּי בָּבְעָהָ אָּמֶבְיִנְמְאָ אָטַבְעָּמִי אַע־הַיְּהוּדִים אַשֶּׁר בְּבֶל־מְדִינְוֹת הַמֶּקְדָּ: (וֹ) כִּי מְטַׁמֵּבִיע עַבְּוֹן בַּוֹרְ הַפְּבְוֹלָאַ הַאַּנְיִגְ אָמָוֹר כַּטְּדַ לְאַבָּוֹ וֹמוּבָה אָנִי בְּעִּינֵיו יִכְּמֵב לְהָשִׁיב אָת־הַסְפְּרִים וֹאִם_מְּאֵאִנִי. עַוֹּ לְפָּׁלְּיִוּ וֹכְאֲתֹר עַבַּּבָּרָ לְפָׁדֵּיִ עַמֶּבְנָּ לַפְּׁלֵגְ נַשְּׁעֲבֶׁרִ: (נִי) וַשַּאֲמֶב אִּם הַּגְרַנַּמֶּלֶבְ מָנָד לְאֶסְטֵּר אֵטְי הַּוֹבֶּה נַנְּנְבֶּׁי נַעָּלֵם אָסְטֵּר וְעַהְּבֶּר אַמֻּׁר חַשַּׁב עַל־הַיָּהוּרִים: (ד) ניוֹשֶׁם הַמֶּלֶבְּ לְבַּאֶּבִי, אָעַבַוֹאַעְ בַּאָּנְ בַּאָּנְיָ, וֹאָעַ עַבַּאָבַבָּיִוּ לַפּׁזֹג עַמֶּבְנַ וַשַּׂפָּגַ לַפְּזֹג עַלְּבָּגַ, וַשַּׁבָּנַ וַשַּׁעַעַוּוּ תֿגַבנֹיִע בַּעָוֹן: (G) (Y) נַעַּוֹסָלָּ אָסְעָּר נַעִּדְבָּר מֹטַמֹּן וֹיִטְּלִיצִי לַמְּרְבַּבֵי, וֹנַיֹּאָם אָסְתָּר אֶעַרְמֶּרְבָּבִי, בוא־לֵב: (ב) וַנְּסַר בַּמֶּלֶב אָת־טַבַּעִּטָן אָשֶׁר בַּעֶּבֶר ּוּמְרְדֵּכִי בָּא לְפְּנֵי הַמְּלֶּךְ בְּירהַגִּידָה אָסְתָּר מַה הַפּּלְכָּה אָת־בָּית הָמָן צרֶר היהודיים [הַיְּהוּדֶים] (א) בּנִּוֹם פּנִינּא דָּטָן פּמֶּלְבְּ אַּטַּהִּוֹרִוְהַ לְאָּסִנִּיר

נְּטַבְּרֵיךְ בּוּץ. מְעָמֶה בוּץ, עַלִּית הָעָּשׁנִי לְהָחָעַשָּׁף: הָרְאִשְׁנִים לְהַעֶּבְיִים:

שְׁכֵא טָנְה לְטָם פְּנָאִי, שָׁטָנָה לָטָם לְהַקְּדִּים דָצִִּים מְבְּהָלִים. מְמַהֲרִים אוֹסָם לְעָשׁוֹח מְהֵרָה, לְפִּי בְּּחְשְׁלְּיִה הְנְּהְיִם הְצְּיִם אוֹסָם לְהַשְׁוֹח מְהֵרָה, לְפִּי

שְׁלְחֵי אָט יָרִם, שְׁהָלְיִה בְּבָּל שֶׁלֵא נַעֲשָׁר לְהָם בְּבִּוּץ: ישְׁלְלֶם לְבִּוּוּ. פַּאֲשֶׁר וְכָהֵב בָּרִאשׁוֹנִוּה וְהָם בַּבָּנְה לִא פְּבְּחָבְּה אָט יָרָם, שְׁהָּה בְּבָּל שְׁלֵא נַעֲשְׁר לְשֶׁם מְמוּן:

בְּיִרְנָפַלְ פְּתַּדְרַהְיִּהְוּדָיִם עֲּלֵיהֶם:

מֹחִשׁׁי וֹוֹנִם מַנְכ וֹנְבָּיִם שְׁתַּשֵּׁי בַּאָבֹא שְׁטִינִבּיִם דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ שְׁמְחָה וְשִׁשׁוֹן לַיְּהּדִּים וּבֹכֹּגַ מִּגִּינָי וּמִגִּינָי וּבֹבֹכֹגַ גַּגִּר נְמָנִם אַמֶּר ליְהוּדִים הְיְנְתָּה אוֹרֶה וְשִׁמְתָה וְשְׁעָר: (יוֹ) בּוּץ וְאַרְגָּמֵן וְהָצִיר שׁוּשֶׁן צָהְבָלָה וְשְׁמַחָה: (מו) מַלְכוּתְ מְּבֶלֶת וְחִוּר וַעֲּמֶבֶת זָהָב גְּדוֹלֶה וְתַבְּרִיךְ (G) (מו) เฉ๋เב๊ב เร็ม | ฉ่งอัซ เล่อ๊ซ เล่อ๊ซ וּדְחוּפִים בְּדְבֶר עַמֶּלֶרְ וְהַנָּת וְחָנָה בְּשִׁישָׁוֹ הַבִּירֶה: פֿבֿגָּים רֹכְבֶּי, הַבְּבֶּלִים הַבְּבָּלִים הַבְּבָלִים [עַמִידִים] לַיִּוֹם הַנָּה לְהַנָּקָם מֵאִיְבֵיהֶם: (יד) לְכָל־הַעַּמֶּים וְלִהְיֹוֹת היהודיים [הַיָּהוֹדֶים] עתודים פּטֹאֵוֹלֵו פַכּטָּב לְטַדּעוֹ בַּעְ כַּכֹל_בענינָע וּמִנינָע זּלְנִי גֿמָּג לַטָבַת מְנִים-גַּמָּג עוּא-טָבָת אַבֿג: (יג) בְּינִים אֶטְׁר בְּכְלְ־מְרִינְוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֹרְוֹשׁ בִּשְׁלִוֹשָׁה בּגַּנִים אַנִּם מַּלְּ וֹנָמֻיִם וּאָלַנָם לַבְווּ: לַנּשְׁמִידְ וְלַהַרֹּג וּלְאַבֶּר אָת־כָּל־הָיל עָם וּמְדִינָה ו אָמֶה בֹּכֹעַ הִּגַרְ וֹמָגִּרְ לִנִיפַּׁנִילְ וַלְהַּטָּׁרַ הַּלְרַנְּפָּׁמֶּם בְּנֵי הְרַמְּלִים: (יא) אֲשֶׁר נְתַּו תַּמֶּלֶר לַיְּהוּדְים

GLU II

erq n II

וְעִשְׁי הַמְּלָאְכָה. אוֹחָם שֶׁהָיוּ מְמֻנִּים לַעֲשׁוֹת צֶּרְבֵּי מְחְיַבְּיִה מְחְנַּיִּה אוֹחָם שֶׁהְיוּ מְמֻנִּים לַעֲשׁוֹת צֶּרְבֵי

לַטְבַּתְ אַבָּר הַבְּבַרְגִי בַּתְּיַהְוֹ חֻּלָתַ מִּאַנְע אַיִּתְ וּבְבַּנְּעַ [הַיְּהִירָים] אַשֶּׁר־בְּשִּישֵׁן גַּם בְּיָוֹם אַרְבָּעָה עַשְׂר גַּמְבְּע בְּנֵגְיַבְּמָן מָלְוּ: (מו) נִיּקְּבָּלִי היהודיים נגאמׁר סַמְּלֶבְּ לְטַּהְּאָנֶע כָּן נִטַּנָּעוֹ צִע בַּאנִאָוֹ נִאָּע בּוֹטְ נֹאֵטְ הֹאֹנִט בֹדֹגַבַּטֹלוּ וֹטְלֵנָ הַּלְבַּטַהֹא: (גַנַ) ינְּתְּן גַּם־מְּחָר לַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשָׁן לַעֲשׁוֹת בְּתָת וֹעֹאֹמְ: (גִץ) וֹעַאַמֶּר אֵסְטֵּרְ אִם גַּלְ-נַפֶּׁלֵבַ מָנֶד מֶה עְשִׁי יַּמַר־שְּׁמֵּלְמֵדְּ וְיִנְּמֵן לְּדְּ יִמַּה־בַּקְשְׁתַּדְּ עִיֹרִ אַישׁ וְאֵתְ תְּשֶׁרֶת בְּנֵי הָמָן בִּשְׁאָר מְרִינִוּתְ הַשֶּׁלֶב בְּשִׁישָׁן הַבִּירֶה הָרְגוֹּ הַיְּהוֹרִים וְאַבֵּר חֲמֶשׁ מֵאָוֹת עַמֶּלְנֵי: (ס) (גד) נַּאָמֶר עַמֶּלְנַ לְאָסְעָּר עַמֶּלְכָּיִי ההוא בא מספר ההרוגים בשושו הביהה לפני הָרָגוּ וּלַבַּוְּה לָאִ שְׁלְחָוּ אָת־יַבָם: (יא) בַּוּוֹם (י) עַשְׁרָת בְּנֵּי הָמֶן בֶּן־הַמְּנָתָא צֵּרֶר הַיִּהוּיָים פֿבֹתַמִּשׁאַ נֹאַט ן אַבּיסָ, נֹאַט ן אַבוֹ, נֹאַט ן נֹזֹטֹאַ: GỊ੯ŮX נֹאַט ן אַבלגֹא נֹאַט ן אַבלגֿע: (מ) נֹאַט ן פּֿוֹאַנֹיא וֹאַע ו בֿלַפֿוּן וֹאַע ו אַסַפּֿטַא: (ש) וֹאַע ו הַרְגָּוּ הַיְּהוֹרִים וְאַבֶּר הֲמֵשׁ מֵאָוֹת אֶישׁ: (ז) וְאָת וֹ ניְעְּשָׁ בְּשְׁנְאֵיהָס בְּרְצִינְס: (ו) יִבְשׁוּשָׁן הַבִּירָה בּגְּעוּגִים בָּכָּלְ־אָנְבֵיהָם מַכַּתּ־חֲבֶב וְהָּבֶּגוֹ בְּיִרהָאָיִשׁ מְּרְבֵּבֵלִי הּוֹלֵךְ וְגָּרְוֹלִ: (פ) (ה) וַיַּכָּוּ מֹבׁבַּכֹּי בִּבְּינִי בַּמֶּבְבַ וֹחֻמֹּמֹוּ בִוְבַבַ בַּכֹּגַבַמַּנִינִיִי בּי־נְבַנְלַ פַּתַר־מֶּרְהָּבֵי עֲבִיהָה: (ד) בִּי־גָּדִוּל וְעַשֶּׁי הַמְּלְאַכְּהֹ אֲשֶׁר לַמֶּלְךְ מְנַשְּׁאָים אָת־הַיְּהוּדֶים (ג) וְכֶלְ־שֶּׁרֵי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדִּרְפְּנִים וְהַפַּחֹוֹת לא־עַּבְר לְפְּנֵיהֶם בְּיִּנְנָלְ פַּהָדָה עַּלִ־כָּלְ־הַעַּמְים: אֹטַאָוֹנְנְתָּה לַמְּלַטַ נְוַ בֹּעִבֹּלַתָּגִּ בֹגֹּעָם וֹאִיתָּ (ב) נקהַלוּ היְהוּדִים בְּעָרִיהֶם בְּכָלִ־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ וֹנְהַפְּׁנְבְּ הַנְּא אַמֶּב וֹמִלְמִׁנְ הַנְּבִינָרִם נַּמְּבַ בַּמְנָאִיהֶם: בַּיּוֹם אֲשֶׁר שִׁבְּרִוּ אִנְבֵי, הַיָּהוּדִים לִשְׁלָוֹט בַּהָם עַשְׁר יוֹם בּוֹ אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר־הַמֶּלֶדְ וְדָתִוֹ לְהַעְּשְׁוֹת (א) וּבְשְׁנֵים עְּשֶׁר עְנָשׁ הוּא-חָנָשׁ אֵּנָר בִּשְׁלוֹשֶׁה ולכל [וֹלבֹלוּ] בּיִּבוּנִים | הַּלִיהָם | וֹהַלַוֹלֹהַם נמ<u>ืบ בְּלֵּנִי נמָר נִינִּיה אַ</u>כְיָנִים: (כוּ) לוּעֹנִי תֿגַ_מֻּשׁׁ בּפָּוּר תַּגַבְנֵּן עַּגַבְּבָּרָבְיָרֵי, בַּאַנְּרָע בּוֹאָע הַּגְ-נִהְאֹ: (כוּ) הַּגְ-כָּוֹ לֵּוֹבְאוּ גַיִּמִים נִאֵּכָּה פּוּרִים הֿגַבּנּצִים הֿגַבאַאָה וֹטַבִּנּ אָטָנִ וֹאָעַבּדֹנִינ אַלֶּר עִם־הַפַּפֶּר יָשִּיב עַּחַשְּׁבְּחָי הָלָּי הָבְּיבַיּ לַנְעָם וֹלַאַּלָנִם: (כה) וּבְבֹאָה לְפְּנֵיִי תַּמֶּלֶךְּ על־היהוזים לאבָוָם וְהַפָּיל פּוּר הָוּא הַגּוֹרֶל עַמָּן בֶּן־הַמְּלְתָא הַאַּגָּיִי צַרֵּר כָּל־הַיָּהוּלִים חַשָּׁב לְתְּשְׁוֹע וֹאֵע אָמֶּר בְּעָר מְרְדָּבֵלְ אָלְיִנְיִם: (כוּ) כִּי לֵאֶבְיּוֹנְיִם: (כג) וְקְבֵּלְ הַיְּהִוּלִים אָת אֲשֶׁר־הַחֵלִּיּ וְשְׁמְטַׁיִּה וּמִאְלְוָטַ מְּנוִתְ אָּיִשׁ לְרֵעֵּהוּ וּמִּמָּנְוֹת נמאלג לונם מור להמוע אולים ומו ממשי מּאַנִיְבְּינִם וְבַּעֲבָׁת אַתְּיךְ נְּבִּפְּׁרְ לַנִּיִם מִנְּצְנִן לְתִּמְטַבִּי וְשְׁנְה: (כב) כַּיְמִים צֵּשֶׁר־נְחוּ בָּהָם הַיְּהוּדִים לְחָׁנְשׁ אֲּנְר וְאֵת יוֹם־חֲמִשְּׁה עַשֶּׁר בְּוֹ בְּכָל־שְׁנָה עַליקס לקוֹות עַשִּׁים אָת וָוֹם אַרְבָּעָה עַשִּׁר אַּטַהְוֹנְנִתְ נַלֵּנְנִתְ נְנִּנְנְתִיםְ: (כֵא) לְלֵנִם סְפְּלִים אֶל־בֶּלִ־הַיְּהְוֹיִה אֲשֶׁר בְּבֶלִ־מְּלִינוֹת הַמֶּלֶרְ (כ) וּיִּכְתְּׁב מֶּרְדְּבַלִּי אָת־הַּדְּבָרִים הָאֵּלֶּה וּיִּשְׁלֹח וֹנֹוָם מַוְּכ וּמִהֻּלְוָנוּ מֹּנִוְע אַּנְהַ לְנַהֹּעוּ: (כּ) נוֹם אַנְבְּעָה עַּשְׁרְ לְחָרָשׁ אֲנָר שִּׁמְחָה וּמִשְׁהָה [הפְּרְוֹים] הַיּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרְוֹוֹת עֹשִׁים צֵּת מְשְׁמָה וְשְׁמְחֲה: (יט) עַּל־בֶּוֹ הַיְּהוּדָים הפרווים עְּשֶׁרְ בְּוֹ וְנְוֹתַ בַּחֲמִשְׁה עְּשֶׁר בֹּוֹ וְעְשְׁה אֹתֹוֹ יִוֹם אַמָּג בּּמִנּמָּג וֹלַנַינִי בּמָגמַנִי מַּמָּג בָּוִ וּלַאַנַבּמִי נום מְאֲשֶׁב וְשִׁמְשֵׁב: (נח) והיהודיים [וְהַיְּהוּדִים] לְחָבְשׁ אַנֵּר וְנְוֹחַ בְּאַרְבָּעָה עְּשֶׁר בֹּוֹ וְעְשֶׁה אָתוֹ וּבְבּוְּה לָאִ שְׁלְחָוּ אֶת־יֵדְם: (יו) בְּיוֹם־שְׁלֹשֶׁה עְּשֶׂר מּאָנְבִיהָם וֹטַּרְגִ בְּשְׁנְאֵיהָם חַמִּשְּׁה וֹשְׁבְעָּים אֵּלֶּף בֹּמֶבְנְנְעִ בַּמֶּבְנֵנִ נֹלֵנֵבְנִ וּ וֹהַמֶּב הַּכְ-נַּכְּהָהָם וֹנְנָתַ לַאַ מֻּלְטִוּ אַּעַ־יַבָּם: (מוֹ) וּשְׁאָר הַנְּהּוּדִים אַשֶּׁר

פול מ

ממר אטתר

נוְבְּרִים בְּלֵרִי בְּלָרִי הָאָגָרָת הַוֹּאָת. וָקְבְּעִי הַיִּמִים הַנְּלְוִים עֲלֵיהָם. גַּרִים הָעָתִידִים לְהָחָנָיֵר: הַנְלְוִים עֲלִיהָם. גַּרִים הָעָתִידִים לְהָחָנָּיִר:

הָמָן וְשֶׁל מְרְדְּכֵּי וְשֶׁל אֶסְמֵּר: אֶח בֶּל הּקָף. חָקְפּוֹ שֶׁל נֵס, שֶׁל אֲחַשְׁוֹרוֹשׁ וְשֶׁל

וְעֵּל כָּל־הַנְלָנִים עֲלִיהָם וְלָא יַעֲבֹוֹר לִהָנִוֹת עַשִּׁים אָת שָׁנֵי הַנְיִם הָאַלָּה פְּכָהָם וְכִוֹשָׁנָם בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנִה: (כח) וְהַיָּמִים הָאַלָּה נִפָּרִים הָשִׁנִּה וְשָׁנִה: (כח) וְהַיָּמִים הָאַלָּה נִפָּרִים הַשָּׁנִּה וּשְׁנִים וֹנְבָרֵם לֹא־נְפִוּרְים הָאַלָּה נְפָּרִים וְנְעָשֵׁים הַיְּהִילִים וְוִכְּרָם לֹא־נְפִוּרְים הָאַלָּה לָא יַעְבָרוֹ הָהְרִים הַשְּׁנְיה: (ל) וִישְׁלָח סְפָּרִים אֶרִינְיל וּמְרְבָּנִי הַּיְּהִוּלִי הַשְּׁנְיה: (ל) וִישְׁלָח סְפָּרִים אֶרִינְילִ הַּלְרִּה הַבְּרִים הַנְאָת הַשְּׁנְיה נְיִבְּיָה בְּמֵלְנָה בַּתְיאֵב הְיּהְנִילְ הַנְּהְנִילְה בַּפְּרִים הַאַּעָּר הָאַלָּה בְּוֹמְנִילָּם בַּאֲשֶׁר קְנִים אֲנִי הַלְּרָה בַּבְּינִה הַנְּיִה בְּיִּהְרִי הָאַלָּה בְּוֹמְנִילָּם בְּאַשֶּׁר קְּבָּה בָּתְיאַנְים אָרִינְהָים בְּעָבְּי הָאַלְה בְּוֹבְנִי הַבְּּהְרִים בְּאַשְׁר בְּבְּיִם הָּבְּיִים בְּעִבְּי הָאָלָה בְּנְבְינִים הַבְּיִים בְּעִיבְּים הָּאַלָּה בְּנְבְּיִה בְּרָבְיְים בְּעִּירִים בְּיִבְּינִים בְּעִבְּים בְּעִבּים בְּיִבְּים בְּעִבְּים בְּבְּיִב בְּיִבְּינִים בְּעִבְּים בְּעבְּים בְּעִבְּים בְּעבְּים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּעבְּים בְּעבְּים בְּעבִים בְּעבּים בְּעבִּים בְּעבּים בְּבְּים בְּעבְים בְּעבְּים בְּעבִים בְּבְּים בְּבְּים בְּעבְּים בְּעבְּים בְּעבְּים בְּעבִּים בְּעבְּים בְּעבְּים בְּעבְּים בְּעבְּים בְּעבְּים בְּעבְּים בְּעבְּים בְּבִּים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּעבְּים בְּעבְּים בְּעבְּים בְּעבְּים בְּבְּיבְים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְּים בְּבְּיבְים בְּבְּים בְּבְּיבְים בְּבְּיבְים בְּבְּיבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּבְּים בְּבְּיבְים בְּבְיבְים בְּבְּיבְים בְּבְּיבְיבְּבְיבְיבְּים בְּבְּבְיבְּים בְּיבְּבְּים בְּבְּבְיבְיבְים בְּבְּיבְים בְּבְּבְּבְיבְיבְּים בְּבְּבְים בְּבְּבְּבְם בְּבְּבְיבְם בְּבְּבְּבְּב

GLY a EI

וּמֹאִׁמֹּר אִּסְׁטִּר קַיִּם וִינוֹ,. אָסְמֵּר בְּקְשָׁה מֵאָט חַבְּמֵי

ħΙ

מִנְרֵ נְפְּׁבֶׁם: (ץ) בֵּי וּ מֶלְנִם נְבָּלִר נִיִּהִיּנְ, מִאֶּזִי, נְלָדִ אָּנֵוֹי, נְלָתְ מִנְרִ נְפְּׁבֶׁם: (ץ) בֵּי וּ מֶלְנִם נְבָּאָרִי לְלָדַ אָּנֵוֹי, נִּלְאָר מִנְרַ נְאָּמִי, וֹנְבָּרַ אָּלְנִם לְכָּלְ-זַּרְאָן:

XQUL

GLU L

בְּמֵלְ מִמַּלְמִוּדְוּ: מִלֵּאִה סִּוְמֵּלְבִוּדִי:

לִרְכַ אָּטִיי. וְלֹא לְכָּל אָטִיי, מְלַמֵּר שָׁפֵּרְשׁוּ מִמָּנוּ

GLU, SI

משנה מגילה

GLU X

(א) מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר. בשלשה עשר. בארבעה עשר. בחמשה עשר. לא פחות ולא יותר. כרכין המוקפין חומה מימות יהושע בן נון. קורין בחמשה עשר. כפרים ועיירות גדולות. קורין בארבעה עשר. אלא שהכפרים מקדימין ליום הכניסה:

(1) The Megillah is read on the eleventh, the twelfth, the thirteenth, the fourteenth, and the fifteenth [of Adar], never earlier and never later. Cities which have been walled since the days of Joshua ben Nun read on the fifteenth; villages and large towns read on the fourteenth, Except that villages move the reading up to the day of gathering.

(ב) כיצד. חל להיות יום ארבעה עשר בשני. כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר. חל להיות בשלישי או ברביעי כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר. חל להיות בחמישי. כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר. חל להיות ערב שבת. כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות ומוקפות חומה קורין בו ביום. חל להיות בשבת. כפרים ועיירות גדולות מקדימין וקורין ליום הכניסה. ומוקפות חומה למחר. חל להיות אחר השבת כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר:

(2) How so? If the fourteenth [of Adar] falls on Monday, the villages and large towns read on that day and the walled places on the next day. If it falls on Tuesday or on Wednesday, the villages move the reading up to the day of gathering, the large towns read on that day and the walled places on the next day. If it falls on Thursday, the villages and large towns read on that day and the walled places on the day of gathering and the large towns and walled places read on that day. If it falls on Shabbat, the villages and large towns move the reading up to the day of gathering, and the walled places read on the next day. If it falls on Shabbat, the villages and large towns move the reading up to the reading up to the day of gathering, and the walled the next day of gathering, the large towns read on that day, and the walled cities on the day following.

(ג) איזו היא עיר גדולה כל שיש בה עשרה בטלנים. פחוח מכאן הרי זה כפר. באלו אמרו מקדימין ולא מאחרין. אבל זמן עצי כהנים. וחשעה באב. הגיגה. והקהל. מאחרין ולא מקדימין. אף על פי שאמרו מקדימין ולא מאחרין. מוחרין בהספד ובחעניות ומחנות לאביונים. אמר רבי יהודה אימתי מקום שנכנסין בשני ובחמישי. אבל מקום שאין נכנסין לא בשני ולא בחמישי. אין קורין אותה אלא בזמנה:

(3) What is considered a large town? One which has in it ten idle men. One that has fewer is considered a village. In respect of these they said that they should be moved up but not postponed. But with regard to the bringing the wood for the priests, the [fast of] Tisha B'Av, the hagigah, and assembling the people they postpone [until after Shabbat] and they do not move them up. Although they said that they should be moved up but not postponed, it is permissible to mourn, to fast, and to distribute gifts to the poor [on these earlier days]. Rabbi Judah said: When is this so? In a place where people gather on Mondays and Thursdays, but in places where people do not gather on Mondays and Thursdays, but in places where people do not gather on Mondays and Thursdays, the Megillah is read only on its proper day.

(ד) קראו את המגילה באדר הראשון. ונתעברה השנה. קורין אותה באדר שני. אין בין אדר הראשון.לאדר השני. אלא קריאת המגילה ומתנות לאביונים:

(4) If they read the Megillah during the first Adar and the year was intercalated (a month was added), it is read again in the second Adar. There is no difference between the first Adar and the second Adar except the reading of the Megillah and the giving of gifts to the poor.

GLU X - IZ

(ה) אין בין יום טוב לשבת. אלא אוכל נפש בלבד. אין בין שבת ליום הכפורים. אלא שזה זדונו בידי אדם. וזה זדונו בכרת:

(5) There is no difference between Shabbat and Yom Tov except the preparation of food. There is no difference between Shabbat and Yom Haklippurim except that the deliberate violation of the one is punished by a human court and the deliberate violation of the other by karet.

(ו) אין בין המודר הנאה מחבירו למודר ממנו מאכל. אלא דריסת הרגל. וכלים שאין עושין בהן אוכל נפש. אין בין נדרים לנדבות. אלא שהנדרים חייב באחריותן. ונדבות. אינו חייב באחריותן:

(6) There is no difference between one who is prohibited by vow from benefiting from his fellow and one who is prohibited by vow from [benefiting from] his food, except in the matter of setting food [on his property] and of vessels which are not used for [preparing] food. There is no difference between vowed offerings and freewill-offerings except that he is responsible for vowed offering but not responsible for freewill-offerings.

57

אין בין זב הרואה שתי ראיות. לרואה שלש. אלא קרבן. אין בין מצורע מוסגר למצורע מוחלט.
 אלא פריעה ופרימה. אין בין טהור מתוך הסגר. לטהור מתוך החלט. אלא תגלחת וצפרים:

GLU X -

(7) There is no difference between a zav who sees [genital discharge] twice and one who sees three, except the sacrifice. There is no difference between a metzora who is under observation and tearing the clothes. There is no difference between a metzora who has been declared clean after being under observation and one who has been declared clean after having been a definite metzorah except shaving and [sacrificing] the birds.

(ח) אין בין ספרים לתפילין ומזוזות. אלא שהספרים נכתבין בכל לשון. ותפילין ומזוזות אינן נכתבות אלא אשורית. רבן שמעון בן גמליאל אומר. אף בספרים לא החירו שיכתבו אלא יונית:

(8) There is no difference between scrolls [of the Tanakh] and tefillin and mezuzahs except that scrolls may be written in any language whereas tefillin and mezuzahs may be written only in Assyrian. Rabban Shimon ben Gamaliel says that scrolls [of the Tanakh] were permitted [by the sages] to be written only in Greek.

GLU X - ST

(ט) אין בין כהן משוח בשמן המשחה. למרובה בגדים. אלא פר הבא על כל המצוח. אין בין כהן משמש לכהן שעבר. אלא פר יום הכפורים ועשירית האיפה:

(9) There is no difference between a priest anointed with the oil of anointment and one who [only] wears the additional garments except for the bull which is offered for the [unwitting transgression of] any of the commandments. There is no difference between a serving [high] priest and one whose time has passed except the bull of Yom Hakippurim and the tenth of the ephah.

(י) אין בין במה גדולה לבמה קטנה. אלא פסחים. זה הכלל כל שהוא נידר ונידב. קרב בבמה. וכל שאינו לא נידר ולא נידב. אינו קרב בבמה:

(10) There is no difference between a great altar and a small altar except for the pesach offering. This is the general principle: any animal which as a vow-offering or a freewill offering may be brought on a [small] altar, any animal which is not the object of a vow or a freewill-offering may not be brought on a [small] altar.

GL4 X - L7

(יא) אין בין שילה לירושלם. אלא שבשילה אוכלים קדשים קלים. ומעשר שני. בכל הרואה. ובירושלים לפנים מן החומה. וכאן וכאן קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים. קדושת שילה יש אחריה היתר. וקדושת ירושלים אין אחריה היתר:

(11) There is no difference between Shiloh and Jerusalem except that in Shiloh sacrifices of lesser sanctity and second tithe could be eaten anywhere within sight [of the town], whereas in Jerusalem [they had to be eaten] within the walls. In both places the most holy sacrifices were eaten within the curtains. After the sanctification of Shiloh there is permission [for altars], but after the sanctification of Jerusalem there is no such permission.

ברטנורא על משנה מגילה

לאחר השבת. והכי משמע בירושלמי דסעורת פורים שחל להיות בשבת מאחרין ולא מקרימין. ולכ"ע וסעורת פורים אית דאמרי דעברי לה ביום י"ד שבו קורין את המגילה, ואית דאמרי דמאחרין אותה עמלק אלא בשבת שהוא יום מ"ו, ומפטירים פקרתי, ושואלין ודורשין בהלכות פורים כל אותה שבת. ולא יעבור. ואע"פ שבני הכרכים קורין המגילה בי"ד כשחל מ"ו להיות בשבת, מ"מ אין קורין ויבא יטלנה בידו ויעבירנה ד' אמות ברשות הרבים, ואם יאחרנה עד אחר בשבת הוה ליה י"ו, ואמר קרא חל להיות. י"ד. בע"ש. עיירות ומוקפין קורין בו ביום, שאין קריאת מגילה בשבת, גזירה שמא מגילה נקראת באחר עשר בשנים עשר. פעמים בזה ופעמים בזה כרמפרש ואזיל:

עשרה במלוין. של בית הכנסת, שבמלים ממלאכתן ונזונים משל צבור כדי להיות מצויין תמיד בשנת אין עושים אותה בשבת:

התפילה בבהכ"נ:

לארבעה עשר וחמשה עשר של אדר שני, אלא מקרא מגילה ומחנות לאביונים, הא לענין הספד און בין ארר ראשון לארר שני וכו' הכי קאמר אין בין ארבעה עשר וחמשה עשר של ארר ראשון

נמי מילי אחרינא שאטורים בשבת ומותרים ביו"ם אע"פ שאינם צורך אוכל נפש, כגון משילין פירות כדברי בית הכל דאמרי מתוך שהותרה הוצאה לצורך אכילה הותרה נמי שלא לצורך אכילה. ואיכא ולא אח הלולב ולא אח הס"ת לרשות הרבים כיון שאין בהם צורך אוכל נפש. ואין כן הלכה אלא אין בין יו"ט לשבח אלא אוכל ופש בלבד. מחניחין ב"ש היא [ביצה יב.] דאמרי אין מוציאין את הקטן נמענית זה וזה שוין:

אין בין המודר הנאה. אין מודר הנאה חמור ממודר מאכל אלא דריסת הרגל, שמודר הנאה אסור לו דרך ארובה ביו"ם, אבל לא בשבת:

שתי ראיות. בין ביום א' בין בשני ימים רצופים. וכן ג' ראיות בין ביום א' בין בג' ימים רצופים, או ב' ליכנס בתוך שלו ומודר מאכל מותר:

למרובה בבגרים. כהנים ששמשו בבית שני, ואף בבית ראשון מן יאשיהו ואילך שנגנוה צלוחית של נכחבין בכל לשון. בכחב של כל אומה ובלשון של כל אומה:

אין בין במה גדולה. בשעת היתר הבמות מיירי. במה גדולה היא במת צבור שהיתה בנוב וגבעון: שמן המשחה בימיו, ולא היו כהנים גרולים אלא בלבישת הבגרים בלבר:

בכל הרואה. בכל מקום שיכול לראות משם את שילה:

ביום א, וא, נמטב:

פגל ד

- (א) הקורא את המגילה למפרע לא יצא. קראה על פה. קראה תרגום. בכל לשון. לא יצא. אבל קורין אותה ללועזות בלעז. והלועז ששמע אשורית יצא:
- (1) If one reads the Megillah out of order, he has not fulfilled his obligation. If he reads it by heart, if he reads it in a translation [targum], or in any other language, he has not fulfilled his obligation. But they may read it to those who do not understand Hebrew in a language other than Hebrew. One who doesn't understand Hebrew who heard it in Assyrian [Hebrew], has fulfilled his obligation.

(ב) קראה סירוגין ומתנמנם יצא. היה כוחבה. דורשה ומגיהה. אם כיון לבו יצא. ואם לאו לא יצא. היתה כתובה בסם. ובסיקרא. ובקומוס ובקוקותום. על הנייר. ועל הדפתרא. לא יצא. עד שתהא כתובה אשורית על הספר ובדיוו:

(2) If one reads it with breaks, or naps [in between readings], he has fulfilled his obligation. If he was copying it, explaining it or correcting [a scroll of Esther], if he directed his heart, he has fulfilled his obligation, but if not, he has not fulfilled his obligation. If it was written with arsenic, with red chalk, with gum or with sulfate of copper, or on paper or on scratch paper, he has not fulfilled his obligation, unless it is written in Assyrian on parchment and in ink.

(ג) בן עיר שהלך לכרך. ובן כרך שהלך לעיר. אם עתיד לחזור למקומו. קורא כמקומו. ואם לאו קורא עמהן. ומהיכן קורא אדם את המגילה ויוצא בה ידי חובתו. רבי מאיר אומר כולה. רבי יהודה אומר מאיש יהודי. רבי יוסי אומר מאחר הדברים האלה:

(3) A resident of a town who has gone to a walled city or a resident of a walled city who has gone to a town, if he is to return to his own place he reads according to the rule of his own place, and if not reads with them. From where does a man read the Megillah and thereby fulfill his obligation? Rabbi Meir says: all of it. Rabbi Judah says: from "After these things" (Esther 3:1).

(ד) הכל כשרין לקרות את המגילה חוץ מחרש שוטה וקטן. רבי יהודה מכשיר בקטן. אין קורין את המגילה. ולא מלין. ולא טובלין. ולא מזין. וכן שומרת יום כנגד יום לא תטבול עד שתוץ החמה וכולן שעשו משעלה עמוד השחר. כשר:

(4) All are qualified to read the Megillah except a deaf person, an idiot and a minor. Rabbi Judah qualifies a minor. They do not read the Megillah, nor circumcise, nor go to the mikveh, nor sprinkling [purificatory waters], and similarly a woman keeping day for day should not take a ritual bath until the sun has risen. But if any of these things is done after dawn, it is valid.

(ה) כל היום כשר לקריאת המגילה. ולקריאת ההלל. ולתקיעת שופר. ולנטילת לולב. ולתפלת המוספין. ולמוספין. ולוידוי הפרים. ולוידוי המעשר. ולוידוי יום הכפורים. לסמיכה. לשחיטה. לתנופה. להגשה. לקמיצה. ולהקטרה. למליקה. ולקבלה. ולהזייה. ולהשקיית סוטה. ולעריפת העגלה. ולטהרת המצורע.

(5) The whole day is a valid time for reading the Megillah; reciting Hallel; for the blowing of the shofar; for taking up the lulay; for the Musaf prayer; for Musaf sacrifices; for confession over the oxen; for laying on of hands; for slaughtering confession of sins on Yom Hakippurim; for laying on of hands; for slaughtering lithe sacrifices]; for waving [them]; for bringing near [the vessel with the minhahoffering to the altar]; for taking a handful; for placing it on the fire; for pinching off [the head of a bird-offering]; for receiving the blood [in a vessel]; for sprinkling the blood on the altar]; for making the sotah drink [the bitter waters]; for breaking the neck of the heifer; and for purifying the metzora.

- (r) כל הלילה כשר לקצירת העומר. ולהקטר חלבים ואיברים. זה הכלל. דבר שמצותו ביום. כשר כל היום. דבר שמצותו בלילה. כשר כל הלילה:
- (6) The whole night is valid for reaping the Omer and for burning fat and limbs [on the altar]. This is the general principle: any matter whose commandment is during the day, is valid all day and any matter whose commandment is at night is valid all principle.

ברטנורא על משנה מגילה

הקורא את המגלה למפרע לא יצא. דכחיב (אסתר מ':כ"ח) והימים האלה נוכרים ונעשים, מה עשיית הימים א"א למפרע, דא"א שיהא חמשה עשר קורם ארבעה עשר, אף זכירה שהיא קריאת המגילה,

למפרע לא: סירוגין. שקרא מעט ושהא, וחור וקרא מעט ושהא, אפילו שהא יוחר מכרי לגמור את כולה, יצא:

בן עיר. שומנו בי"ר:

הכל כשרים לקרות את המגילה. הכל לאחויי נשים: ולוידוי הפרים. פר כהן משיח, ופר העלם דבר של צבור, שמתורים עליהם חמאם שהביאום עליו: ולהקטר חלבים ואברים. מותרי תמיד של בין הערבים, דכתיב בהו (ויקרא ו':ב') היא העולה על מוקרה על המובח כל הלילה:

GLU Y

(א) בני העיר שמכרו רחובה של עיר לוקחין בדמיו בית הכנסת. בית הכנסת לוקחין תיבה. תיבה לוקחין מטפחות. מטפחות לוקחין ספרים. ספרים לוקחים תורה. אבל אם מכרו תורה לא יקחו ספרים. ספרים לא יקחו מטפחות. מטפחות לא יקחו תיבה. תיבה לא יקחו בית הכנסת. בית הכנסת לא יקחו את הרחוב. וכן במותריהן. אין מוכרין את של רבים ליחיד. מפני שמורידין אותו מקדושתו. דברי רבי יהודה. אמרו לו אם כן אף לא מעיר גדולה לעיר קטנה:

(1) Townspeople who sold the town square, they may buy with the proceeds a synagogue. [If they sold] a synagogue, they may buy with the proceeds an ark. [If they sold] an ark they may buy covers [for scrolls]. [If they sold] covers, they may buy a Torah they may not buy with the proceeds scrolls [of the Tanakh]. If [they sold] scrolls they may not buy with the proceeds scrolls [of the Tanakh]. If [they sold] scrolls they may not buy a synagogue. If [they sold] a synagogue they may not buy a town square. The same applies to any money left over. They may not buy a synagogue they are sold] an ark they may not buy a synagogue. If [they sold] a synagogue they may not buy a town square. The same applies to any money left over. They may not sell [something] belonging to a community because this lowers its sanctity, the words of Rabbi Yehuda. They said to him: if so, it should not be allowed to sell from a larger town to a smaller one.

(ב) אין מוכרין בית הכנסת אלא על תנאי. שאם ירצו יחזירוהו. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים מוכרים אותו ממכר עולם. חוץ מארבעה דברים למרחץ. ולבורסקי. ולטבילה. ולבית המים. רבי יהודה אומר מוכרין אותו לשם חצר והלוקח מה שירצה יעשה:

(2) They may not sell a synagogue except with the stipulation that it may be bought back whenever they want, the words of Rabbi Meir. But the sages say: they may sell it in perpetuity, except for four purposes for it to become one of four things: a bathhouse, a tannery, a ritual bath, or a urinal. Rabbi Judah says: they may sell it to be a courtyard, and the purchaser may do what he likes with it.

(ג) ועוד אמר רבי יהודה בית הכנסת שחרב אין מספידין בתוכו. ואין מפשילין בתוכו חבלים. ואין פורשין לתוכו מצודות. ואין שוטחין על גגו פירות. ואין עושין אותו קפנדריא שנאמר (ויקרא כו, לא) והשימותי את מקדשיכם. קדושתן אף כשהן שוממין. עלו בו עשבים לא יתלוש. מפני עגמת נפש:

(3) Rabbi Judah said further: a synagogue that has fallen into ruins, they may not eulogize in it, nor twist ropes, nor to spread nets [to trap animals], nor to lay out produce on its roof [to dry], nor to use it as a short cut, as it says, "And I will desolate your holy places" (Leviticus 26:3 their holiness remains even when they are desolate. If grass comes up in it, it should not be plucked, [in order to elicit] melancholy.

(ד) ראש חדש אדר שחל להיות בשבת. קורין בפרשת שקלים. חל להיות בתוך השבת. מקדימין לשעבר. ומפסיקין לשבת אחרת. בשניה זכור. בשלישית פרה אדומה. ברביעית החדש הזה לכם. בחמישית חוזרין לכסדרן. לכל מפסיקין. בראשי חדשים. בחנוכה. ובפורים. בתעניות ובמעמדות. וביום הכפורים:

(4) If Rosh Hodesh Adar falls on Shabbat the portion of shekalim is read [on that day]. If it falls in the middle of the week, it is read on the Shabbat before, and on the next Shabbat there is a break. On the second [of the special Shabbatot] they read "Zakhor;" On the third the portion of the red heifer; On the fourth "This month shall be for you;" On the fifth the regular order is resumed. They interrupt [the regular order] for anything: for Rosh Hodesh, for Hanukkah, for Purim, for fasts, for Ma'amadot, and for Yom Hakippurim.

(ה) בפסח קורין בפרשת מועדות של תורת כהנים. בעצרת שבעה שבועות. בראש השנה. בחדש השביעי באחד לחדש. ביום הכפורים אחרי מות. ביום טוב הראשון של חג. קורין בפרשת מועדות שבתורת כהנים. ובשאר כל ימות החג. בקרבנות החג:

(5) On Pesah we read from the portion of the festivals in Leviticus (Torat Kohanim) (Leviticus 23:4). On Shavuot, "Seven weeks" (Deuteronomy 16:9). On Rosh Hashanah "On the seventh day on the first of the month" (Leviticus 23:2. On Yom Hakippurim, "After the death" (Leviticus. On the first day of the Festival [of Sukkot] they read from the portion of the festivals in Leviticus, and on the other days of the Festival [of Sukkot] the [sections] on the offerings of the Festival.

(ו) בחנוכה בנשיאים. בפורים ויבא עמלק. בראשי חדשים. ובראשי חדשיכם. במעמדות. במעשה בראשית. בחעניות. ברכות וקללות. אין מפסיקין בקללות. אלא אחד קורא את כולן. בשני ובחמישי ובשבת במנחה קורין כסדרן. ואין עולין להם מן החשבון. שנאמר (ויקרא כג, מד) וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל. מצותן שיהו קורין כל אחד ואחד בזמנו:

(6) On Hanukkah they read the section of the princes (Numbers. On Purim, "And Amalek came" (Exodus 17:8). On Rosh Hodesh, "And on the first of your months" (Numbers 28:11). On Maamadot, the account of the creation (Genesis 1:1-2:3). On fast days, the blessings and curses, but rather one reads them all. On Monday and interrupt while reading the curses, but rather one reads them all. On Monday and Thursday and on Shabbat at minhah they read according to the regular order and this does not count as part of the reading [for the succeeding Shabbat]. As it says, "And Moshe declared to the children of Israel the appointed seasons of the Lord" (Leviticus 23:44) it is their mitzvah that each should be read in its appropriate time.

דרטנורא על משנה מגילה

בני העיר. רחובה של עיר. יש בה קרושה, שמתפללין בה בחעניות. וחכמים פליגי על סתם מתניתין ואמרי רחובה של עיר אין בה משום קרושה, הואיל ואין מתפללין בה אלא באקראי בעלמא. והלכה

כחכמים: אלא על חנאי. ואפילו משל רבים לרבים אסור למכור מכירה חלומה, דררך בזיון הוא, כלומר אינו

בעינינו כלום. ואין הלכה כר"מ: ואין מפשילין. גודלים ופותלים. וה"ה לכל שאר מלאכות, אלא שהפשלת חבלים צריך מקום רחב

ירים, ובהכ"ג בית גרול הוא וראוי לכך והוי אורחיה: קורין פרשת שקלים. כי תשא, להוריע שיביאו שקליהם בארר, כרי שיקריבו בא' בניסן מתרומה

אחה אומר אלי. ומפטירין, בפסח, העצמות היבשות. ובסוכות ביום בא גוג. שמסורת בידינו דתחיית ומפטירין ויהי אחרי מות משה. ושבת שחל להיות בחולו של מועד, בין בפטח בין בסוכות, קורין ראה וכן כולם. ביו"ט אחרון של חג, כל הבכור, ומפטירין ויהי ככלות שלמה. ולמחר קורין וואת הברכה, קורא וביום הרביעי, ישראל קורא וביום החמישי, והרביעי חוזר וקורא וביום השלישי וביום הרביעי. הרביעי, והרביעי חוזר וקורא וביום השני וביום השלישי. וביום הד' כהן קורא וביום השלישי, לוי ר, חטוא גום כאחוז חל חוה"מ, כהז קורא וביום השני, לוי קורא וביום השלישי, ישראל קורא וביום הנה יום בא לה". וביו"ם שני ויקהלו אל המלך. ושאר כל ימות החג קורין בקרבנות החג, כיצד, יום בעריות, ומפטירין ביונה. בשני ימים טובים של חג קורין שור או כשב או עו ומפטירין ביו"ט ראשון הבן יקיר כי אפרים. ביוה"כ שחרית קורין באחרי מות, ומפטירין כה אמר רם ונשא. במנחה קורין שרה, דבר"ה נפקדה שרה, ומפטירין בחנה שגם היא נפקדה בר"ה. ביו"ט שני בעקידה, ומפטירין של יחוקאל. ביו"ם שני של גליות קורין כל הבכור, ומפטירין בחבקוק. בראש השנה וה' פקר את הבכור, ומפטירין עוד היום בנוב לעמוד. בעצרת, ביו"ט ראשון, בחודש השלישי, ומפטירין במרכבה הפסח במועדו. בשביעי שירת הים, ומפמירין וידבר דוד. בח' שהוא יו"ם אחרון של גליות קורין כל בשלישי קדש לי כל בכור. ברביעי אם כסף חלוה. בחמישי פסל לך. בששי ויעשו בני ישראל אח ביום ראשון משכו וקחו לכם, ומפטירין בפסח גלגל. בשני שור או כשב, ומפטירין בפסח יאשיהו. בפרשת מועדות שבתורת כהנים. שור או כשב או עז. וביומא קמא מיירי. והאידנא נהוג עלמא שקורין חדשה:

המתים עתידה להיות בפסח, ומלחמות גוג ומגוג בסוכות: במעמדות במעשה בראשית. שבשביל הקרבנות נתקיימו שמים וארץ. וסדר קריאתן מפורש במסכת חענית בפרק אחרון:

it and after it.

GLY 1

- (א) הקורא את המגילה. עומד. ויושב. קראה אחד. קראה שנים יצאו. מקום שנהגו לברך יברך. ושלא לברך לא יברך. בשני ובחמישי ובשבת במנחה קורין שלשה. אין פוחתין ואין מוסיפין עליהן. ואין מפטירין בוביא. הפוחח והחוחם בחורה. מברך לפניה. ולאחריה:
- (1) He who reads the Megillah may either stand or sit. Whether one read it or two read it [together] they [those listening] have fulfilled their obligation. In places where it is the custom to say a blessing, they say the blessing, and where it is not the custom they do not say the blessing. On Mondays and Thursdays and on Shabbat at minhah, three read from the torah, they do not add [to this number] nor decrease [from it], nor do they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses before

(ב) בראשי החדשים. ובחולו של מועד. קורין ארבעה. אין פוחתין מהן. ואין מוסיפין עליהן. ואין מפטירין בנביא. הפותח והחותם בתורה מברך. לפניה. ולאחריה. זה הכלל. כל שיש בו מוסף ואינו יום טוב. קורין ארבעה. ביום טוב חמשה. ביום הכפורים ששה. בשבת שבעה. אין פוחתין מהן. אבל מוסיפין עליהן. ומפטירין בנביא. הפותח והחותם בתורה. מברך לפניה ולאחריה:

(2) On Rosh Hodesh and on the intermediate days of festivals four read. They do not add [to this number] nor decrease [from it], nor do they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses before it and after it. This is the general rule: on any day which has a musaf and is not a festival four read. On a festival five. On Yom Hakippurim six. On Shabbat seven; they may not decrease [from this number] but they may add [to it], and they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses before it and after it.

(ג) אין פורסין את שמע. ואין עוברין לפני התיבה. ואין נושאין את כפיהם. ואין קורין בתורה. ואין מפטירין בנביא. ואין עושין מעמד ומושב. ואין אומרים ברכת אבלים ותנחומי אבלים. וברכת התנים. ואין מזמנין בשם. פחות מעשרה. ובקרקעות תשעה וכהן ואדם כיוצא בהן:

(3) They do not recite the Shema responsively, And they do not pass before the ark; And they [the priests] do not lift up their hands; And they do not read the Torah [publicly]; And they do not conclude with a haffarah from the prophets; And they do not make stops [at funeral] processions; And they do not say the blessing for mourners, or the comfort of mourners, or the blessing of bridegrooms; And they do not mention God's name in the invitation [to say Birkat Hamazon]; Except in the presence of ten. [For redeeming sanctified] land nine and a priest [are sufficient], and similarly with human beings.

(ד) הקורא בתורה לא יפחות משלשה פסוקים. לא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד. ובנביא שלשה.היו שלשתן שלש פרשיות. קורין אחד אחד. מדלגין בנביא. ואין מדלגין בתורה. ועד כמה הוא מדלג. עד כדי שלא יפסוק המתורגמן:

(4) One who reads the Torah [in public] may not read less than three verses. And he should not read to the translator more than one verse [at a time], but [if reading from the book of a] prophet [he may read to him] three at a time. If the three verses constitute three separate paragraphs, he must read them [to the translator] one by one. They may skip [from place to place] in a prophet but not in the Torah. How far may he skip [in the prophet]? [Only] so far that the translator will not have stopped [before he finds his place].

(ה) המפטיר בנביא הוא פורס על שמע. והוא עובר לפני החיבה. והוא נושא את כפיו. ואם היה קטן.אביו או רבו עוברין על ידו:

(5) The one who concludes with the haftarah also leads the responsive reading of the Shema and he passes before the ark and he lifts up his hands. If he is a child, his father or his teacher passes before the ark in his place.

(ו) קטן קורא בחורה ומתרגם. אבל אינו פורס על שמע. ואינו עובר לפני החיבה. ואינו נושא את כפיו. פוחח פורס את שמע ומתרגם. אבל אינו קורא בחורה. ואינו עובר לפני החיבה. ואינו נושא את כפיו. סומא פורס את שמע ומחרגם. רבי יהודה אומר כל שלא ראה מאורות מימיו. אינו פורס על שמע:

(6) A child may read in the Torah and translate, but he may not pass before the ark or lift up his hands. A person in rags may lead the responsive reading of the Shema and translate, but he may not read in the Torah, pass before the ark, or lift up his hands. A blind man may lead the responsive reading of the Shema and translate. Rabbi Judah says: one who has never seen the light from his birth may not lead the responsive reading of the Shema.

(ז) כהן שיש בידיו מומין. לא ישא את כפיו. רבי יהודה אומר אף מי שהיו ידיו צבועות אסטיס. ופואה. לא ישא את כפיו. מפני שהעם מסתכלין בו:

(7) A priest whose hands are deformed should not lift up his hands [to say the priestly blessing]. Rabbi Judah says: also one whose hands are colored with woad or madder should not lift up his hands, because [this makes] the congregation look at him.

(ח) האומר איני עובר לפני החיבה בצבועין אף בלבנים לא יעבור. בסנדל איני עובר. אף יחף לא יעבור. העושה תפלחו עגולה. סכנה ואין בה מצוה. נחנה על מצחו. או על פס ידו. הרי זו דרך המינות. ציפן זהב ונחנה על בית אונקלי שלו. הרי זו דרך החיצונים:

(8) If one says, "I will not pass before the ark in colored clothes," even in white clothes he may not pass before it. [If one says], "I will not pass before it in shoes," even barefoot he may not pass before it. One who makes his tefillin [for the head] round, it is dangerous and has no religious value. If he put them on his forehead or on the palm of his hand, behold this is the way of heresy. If he overlaid them with gold or put [the one for the hand] on his sleeve, behold this is the manner of the outsiders.

(ט) האומר יברכוך טובים. הרי זו דרך המינות. על קן צפור יגיעו רחמיך ועל טוב יזכר שמך. מודים.מודים. משחקין אותו. המכנה בעריות. משחקין אותו. האומר מזרעך לא תתן להעביר למולך (ויקרא יח, כא). ומזרעך לא תתן לאעברא בארמיותא. משחקין אותו בנזיפה:

(9) If one says "May the good bless you," this is the way of heresy. [If one says], "May Your mercy reach the nest of a bird," "May Your name be mentioned for the good," "We give thanks, we give thanks," they silence him. One who uses euphemisms in the portion dealing with forbidden marriages, he is silenced. If he says, [instead of] "And you shall not give any of your seed to be passed to Moloch," (Leviticus 18:21) "You shall not give [your seed] to pass to a Gentile woman," he silenced with a rebuke.

(י) מעשה ראובן נקרא ולא מיחרגם. מעשה תמר נקרא ומיחרגם. מעשה עגל הראשון נקרא ומיחרגם. והשני נקרא ולא מיחרגם. ברכח כהנים. מעשה דוד ואמנון. לא נקראין ולא מיחרגמין. אין מפטירין במרכבה. ורבי יהודה מחיר. רבי אליעזר אומר. אין מפטירין בהודע אח ירושלים:

(10) The incident of Reuven is read but not translated. The story of Tamar is read and translated. The first part of the incident of the golden calf is both read and translated, but the second is read but not translated. The blessing of the priests, the stories of David and Amnon are not read or translated. They do not conclude with the portion of the chariot as a haftarah. But Rabbi Judah permits this. R. Eliezar says: they do not conclude with "Proclaim Jerusalem's [abominations]" (Ezekiel as a haftarah.

ברטנורא על משנה מגילה

הקורא את המגילה עומר ויושב. רצה עומר רצה יושב: ואין מוסיפין עליהן. דבראשי חרשים ובחולו של מועד נמי איכא במול מלאכה, דמלאכת דבר האבר

אין פורסין על שמע. עשרה שבאו לבית הכנסת אחר שקראו צבור את שמע, עומר אחר ואומר קריש וברכו וברכה ראשונה שלפני קריאת שמע. פורסין, לשון פרוסה, כלומר חצי דבר, משתי ברכות שלפני

ולא יקרא למחורגמן יוחר מפסוק אחר. שלא יטעה המחורגמן שמחרגם על פה:

המפטיר בוביא. מי שרגיל להפטיר בוביא, חקנו חכמים שיהא הוא פורס על שמע ברבים:

קטן קורא בחורה. ויש מן הגאונים שאמרו דוקא משלישי ואילך:

כהן שיש בידו מומין. וכן בפניו או ברגליו:

למימר לקמן:

ל"ש אומר ברכה אחת:

אף בלבנים לא יעבור. חיישינן שמא מינות וזרקה בו, דעוברי ע"ז מקפירין בכך: יברכוך טובים הרי זו דרך מינות. שצריכין ישראל לצרף עמהם פושעי ישראל באגודת העניוחיהם.

שהרי חלבנה ריחה רע ומנאה הכתוב עם סממני הקטורת: מעשה אמנון ותמר נקרא ומיחרנם. ולא חיישינן ליקריה דרוד. והוא, דלא כחיב אמנון בן דוד, כדבעינן

בן יהוידע על מגילה

פרק ב הקורא למפרע

מִנִּין שָׁאוֹמֶרִים ׳צָּבוֹתי'. שְׁנָּאֵמֶר (תהלים כט, א): "חָבוּ לַה׳ בְּנֵי אֵלִים". נראה לי בס"ד מה שנקראים האבות בְנֵי אֵלִים על פי מה שכחב רבינו האר"י ז"ל בדרוש ראש השנה דרוש וא"ו, דשלשה שמות אַ־ל אַ־ל אַדל שהם גימטריא קְּגַן [15×5=59] נרמזים בג' פעמים ׳צֵלקֵי שיש בתפילת העמידה כמו שאומרים ׳צֵלקֵי שַּבְּרָהֶם אֱלקִי יְצְחָק וַאלקֵי יַנְקְר. יִעִיקו שם. נמצא ג' פעמים אַ־ל שיש בג' פעמים אֱלקֵי האבות הָבַּי האבות הם רומזים לבחינת שלשה שמות אַ־ל בפני עצמו ולכן נקראים האבות בְּנֵי אֵלִים על שלשה שמות אַ־ל הנוכרים על שמם בתפילת העמידה.

או יובן בס"ד כי האבות הם רגלי הכסא ויאַליםי גימטריא פָּמָא [8] ולכן נקראים בְּנֵי אֵלִים כלומר בְּנֵי

הַפָּמָא. ל**ְתְהְלִים י, טוֹ): "שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשְׁעִ"**. הקשה מהרש"א ז"ל כיון דפירש רש"י ז"ל דכל הפרשה נאמרה על מפקיעי שערים, אמאי מייתי רק האי קרא ד'שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁעַיּ, נעל הפרשה נאמרה

ונראה לי בס"ד משום דבהאי קרא רומו העונש שיעשה לו שלא יוכל להפקיע עוד מכאן ולהבא. והא דאותיות העומדים בראש וסוף התיבה נקראים זרועות, וכאן אמר יוְרוֹעַ רְשָׁעִּ' משמע חד והוא אות עי"ן שבסוף שמו של רָשָׁע דאם מסיר אותו ישאר יָרָשׁי ורמו בזה שיעני אותו וישאר רָשׁ, ואז לא יוכל לקבץ התבואה תחת ידו כדי ליקר השער. וזהו ישְׁבֹר וְרוֹעַ רָשָׁעִי הוא אות עי כדי שיהיה רש ועני, וקראו בשם רְשָׁעַ שהוא בהפוך אתוון שַּעַּר, כלומר רשעתו אינה בעבירה של זנות וכיוצא אלא היא בענין יוקר השער של הדגן.

ں، بار

שלישית וכיוצא וכמו שסידרם הש"ס כאן בטעמייהו וגם שכחו טעמי הסדר שיש בהם על פי הסוד. כל שמונה עשרה ואיך ישכחום? אך הכונה ששכח הטעמים של הסדר, למה זו ראשונה וזו שניה וזו שְׁבְּחִּוּם וְחָזַר וְסְדְּרָם. אין הכונה ששכחו סדר הברכות, רזה לא יתכן, ראפילו המון העם מתפללים

הגדולה היו יכולים להשמיע כל תהלתו, ואיך תיקנו כל זה? (תהלים קו, ב) לְמִי נְאָה לְמַבֵּל גְּבוּרוֹת הי? לְמִי שִּנְכוֹל לְהַשְּמִיעַ כָּל הְהַלְּתוֹ. מקשים וכי אנשי כנסת

לחדרים ולעליות של המלך! וכן הענין כאן, והמניעה היא למי שמתכוין לקבץ שבחים הרבה מן הכלל חדרים בסתם וכך וכך עליות בסתם שאינו מתכוין על ארמון פרטי הרי זה גורע, דבאמת אין מספר ועליות שיש למלך בכל הארמונים אלא רק מדבר בארמון פרטי, אבל מי שבא לומר יש למלך כך וכך שיש בארמון אחד מן הארמונים כך וכך חדרים וכך וכך עליות אין זה גורע דאינו סופר כל החדרים פרטית כנגדה והרי זה דומה למלך שיש לו כמה אלפים ורבבות ארמונים עד אין מספר ובא אחד וסיפר ונראה לי בס"ד דאנשי כנסת הגדולה תיקנו דברים כנגד ספירות העליונים שיש לכל ברכה ושבח ספירה

דרבי עקיבא, בעבור השיר שמקלסין להקב"ה נברא העולם עיין שם, ועל כן שזה שהוא מרבה בשבח הַמְּסַפֵּּר בְּשְׁבְחוֹ שֶׁלְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר מִדַּאי, נְשֶּקֶר מִן הָעּוֹלָם. נראה לי בס"ר דאיתא באותיות ומן הפרט לזה אומרים סיימתנהו לשבחי דמרך.

וסוד הנזכר שמנע מהם הכפל של ימים מיםי מפורש בדברי מהרח"ו [מורנו הרב רבי חיים ויטאל] ז"ל מְּלֶה בְּּסֶּלְעַ שהיא היבת מַיִּם המונחת בתוך סֶלַע ראוי לעשות בה מַשְּׁחּיקָא , אם יאמרו אותה בָּהָרֵין ימים מים' (חגיגה יד:) , נמצא יש מקום שאם יאמרו בו ב' פעמים מים צרוך להשתיקם, וזהו שאמר יש "ד על "ן, וידוע מה שאמר רבי עקיבא לחכמים שנכנסו לפרדס כשתגיעו לאבני שיש טהור, אל תאמרו מִּלְּהְ בְּּםְּלְעַ, מִשְׁתִּיקְא בְּתְּרֵין. נראה לי בס"ד בחוך אוחיות 'סָלִעִּ' במילואם יש 'עַיִּם' כזה: סמ "ך למ שחושב שמחזק העולם שנברא בעבור השיר לכך מדה כנגד מדה נעקר מן העולם.

, כדי שחהיה נקראת סלעים לשון רבים, עושים לך מִשְׁתּוּקָא לחביעתך, בְּחָבִין סלעים שיפטרו אותך מעוט רבים שנים. וזהו שאמר מלה בסלע, רוצה לומר אם תרצה להוסיף מְּקָּה אחת של ים במלת בְּסֶּלָע שבדעתו לתבוע מאות ואלפים, לא תועיל לו ערמתו כי יכול בעל דינו להשתיקו בתרין סלעים, כי יאמר הייב אני סלע לפלוני, ורוצה בעל השטר לזייף להוסיף אותיות ים על סלע, כדי שתהיה נקראת 'סלעים' ועוד נראה לי דרך הלצה, אם יש שטר צוואה או שטר חוב או מתנה שכתוב בו תנו סלע לפלוני או

בביאור (משנה אבות ו, א) יכֶל הָעוֹסָק בַּתּוֹרֶה לִשְׁמֶהי יעוין שם.

זולחו, על העבר, ומדבר על עצמו ועל זולחו על העתיד, נמצא נחלק קרבו לארבע בורות לארבעה והפתח הוא הפה שיוצא ממנו הדיבור אך הדברים נחלקים לארבעה חלקים: שמדבר על עצמו, ועל מיהו צריך להבין למה נקטו שיעור יֶסֶלְעִי לדבור? ונראה לי בס"ד כי תוכו של אדם כמו בור עמוק בהם דיאמרו לך מיעוט רבים שנים.

נשתחקו בתרין בשביל שנתן הקב"ה לישראל שתים חלקים ביחד חלק הסוד וחלק הנגלה דלא שייך רשייך להם, וזהו שאמר מְּלָּה בְּיְּטְׁלֵעִי ראשי תיבות **ס** וֹד **ל** אוין **ע** שין, על זה היתה מלה של חביעה אך ובני ידידי כה"ר יעקב נר"ו פירש דידוע המלאכים דברו חביעתם על התורה בעבור חלק הסוד דוקא

חלקים של דבור, לכך נקרא דְּבּוּר - ד' בּוֹר, ולכן עשה ערך לדבור יֶסְלַעִּי שהוא ארבעה דנרים.

שבעשרת הדברות ולהכי קרי ליה סלע שהוא גבוה אך נעשה להם מַשְּׁ**ְּהוּקָא בְּחָרֵין** , כאשר שמעו דבור הרהרו אומות העולם על זה ואמרו לכבוד עצמו דורש! וזהו מְּלָה בְּסָלַע הוא דבור ראשון שהוא גבוה ועוד פירש מלה בסלע, דאמרו רבוחינו ז"ל (קידושין לא.) כשאמר(שמות כ, ב) יאֶנֹכִי וְלֹאׁ יָהָיֶה לְּדִּי במלאכים.

מְּנֵּין שֶׁקְּרְאוֹ הַקְּדְוֹשׁ בְּרְוּךְ הְוֹא לְנְעֲּקֹב יְאֵ־לִי?; יש להבין איך יצוייר זה בדעת? ונראה לי דלא קראו כאן דבריו נר"ו. יבַּבַּד אֶת אָבִייְּךְ וְאֶת אִמֶּךִּי, שצוה על כבוד האב והאם שהם שנים, דאז חזרו והודו לדברות ראשונות עד

אֵדל בסתם אלא קראו יִשְׂרָאֵל בנקוד סגול תחת האלף כזה יִשִּׁרָאֵל י ראז יוצא בשמו שם אֵדל ולא קראו הלב בסתם אלא קראו יִשְׂרָאֵל בנקוד סגול החת האלף דעל כן אינו יוצא במבמא אות האלף אלא העין נדבק עם הלמד, וכאשר הוא כן בשם יחזקאל הנביא ע״ה ופירש דכתיב (בראשית לג, כ) יוַיַּצֶּב שֶׁם מְוְבָּחַ וַיִּקְרָא לֵּי: אֶדל אֱלֹקִי יִשְׁרָאֵל רוצה לומר אֱלֹקִי יִשְׁרָאֵל קרא שם אֶל כשקראו ישראל, ולכן אברהם שמו כפול, הרי יו״ד אותיות, ושם יצחק אינו כפול הרי י״ד אותיות, ושם יעקב כפול הרי כ״ב ושם ישרן בלא ווי״ן הרי יו״ן וומצא שם ישראל משלים ל״א אותיות כמנין שם אל.

דף יט

מאן דְּאָמֵר (אַסתר ש, כש): יַבַּלְּהִי, תַּקְפּוֹ שֶׁלְ אֲחַשְׁוַרוֹשׁ. דכתיב (אַסתר א, ד) יְבָּהְרֹּאֹתוֹ אָת עֹשֶׁר בְּתִר עַלְכִּוֹחִי יִנִמצא שהיה עשיר גדול ואיך יצוייר שימכור אומה שלימה בעשרת אלפים ככר כסף? אשר אלו לא היו נחשבים אצלו אפילו בערך אבנים! ואם כן מוכח זהמן זייף באומרו שקנה אותם בעשרת אלפים ככר כסף, וכיון דזייף בזה זייף בכל ובטלו האגרות שכתב!

ומאן דְּאָמִר: מֵ 'אִישׁ יְהוּדִּי', מָקְפּוֹ שֶׁלְ מֶרְדֶּבֵי שהיה לו כח מן יהודה ומן בנימין ובזה הכניע את המן שהיה בידו קטרוג מכח תמנע שלא קבלו אותה ומכח השבטים שהשתחוו לעשו וכמו שכתב מהר"י ז"ל דבכח אִישׁ יְהּוּדִי דאתי מיהודה ביטל קטרוג חמנע, ומכח אִישׁ יְמִינִי דאתי מבנימין שלא השתחוה לעשו ביטל קטרוג ההשתחויה שהשתחוו השבטים לעשו.

וּמֵאֵלְ דְּאָמֶּר: מֵּ 'אַחַר חַדְּבָּרִים הַאֵּלָּה', הָּקְפּוֹ שֶׁלֹ הָמָּלְ כִי בגאַוֹתוּ וִתוּקְפּוּ נִתֹן עִינִיוּ לֹכלוֹת הַכֹּל וֹבוֹה ממילא נעשה גס ההצלה מה שאין כן אם היה נותן עיניי במקצת היה עולה בידו. וּמָאֵן דָּאָמֶּר: מִ 'בַּלְּיָלֹה הַהְּאַ', הְּקְפּּוֹ שֶׁלְ גַּס כִי נוֹדְמֹן אַוֹתְה הֹלִילֹה שהיתה מוחוקת בנסים גדולים מדורות הראשונים ולכך

הצליחו בה במעשה נסים.

ימה רָאָה׳ אֲמִשְׁנִרוֹשׁ שְׁנְשְׁמַּמִשׁ בְּבֵּלִים שֶׁל בֵּית הַמְּקְדָּשׁ? יעֵל בְּכָה׳, מִשׁוּם דְּחָשִׁיב שְׁבְעִים שְׁנִין
יְמָה רָאָה׳ אֲמִשְׁנֵרוֹשׁ שְׁנְשְׁמַּשׁ בְּבֵּלִים שֶׁל בֵּית הַמְּקְדָשׁ? יעֵל בְּכָה׳, מִשׁוּם דְחָשִׁיב שְׁבְעִים שְׁנִין

יְלָא אֵיבְּרוּק. נראה לֹי בס״ד נרמזו השבעים בזה דאות כף של בְּכָה כפול ואם תסיר הכפל יהיו יעֵל
בְּכָה׳ אוחיות יע׳ כלה׳ פירוש ראה שכלה זמן של עי שנה ועל ירי כך יוְמָה הַגִּיעַ אֲלִיהֶם יִּייְ דְּמָשִׁי וְּמִה עַל אוחיות ומה על אוחיות מה ונעשה צירוף מְהנִים אַנִין
בְּמָשׁי נְבְּשָׁרִ שְׁבִי יְאִיקְנִי בְּהָמִן? יעֵל בְּכָה׳, יְשִׁי נְפְשִׁיה עֲבוֹדָה זְרָה. נראה לֹי נרמז זה בחיבת בְּכָה
יְמָה רַשְׁה מַבּיר לְנִים [24] שהוא תרגום של ארירה, דאומרים ארור המן על אשר עשה עצמו עבודה זרה.

ואומרו ימָה רָאָה י הָמֶּן שְׁנְּהְקְנָא בְּכָל הַיְּהִידִים יעֵל בָּכָה י מִשׁיִם דְּמֶרְוָבֵי לֹא יִבְרַע וֹלֹא יִשְׁתַּחָוָה והיינו כְּבָה גימטריא ילב אחדי [45] , פירוש שהיה לו לב אחד, יימֶה הָגִּיעַ אֲלִיהָם יִּיִּ יְתָּלִּיּ אוֹתוֹ וְאָת נְיִי עַל הְעֵּץ'! שיצאה נשמת בניו ברגע אחד בעבור זכות מרדכי שהיה לו לב אחד.

ינְמָה הָגִּיעַ אֲלֵיהָם׳ רוצה לומר אותיות מה של גָּאוּלָה [C4] , שמספרם גָּאוּלָה שנעשה בה הנס.

ואמר עוד י**מָה רָאָה י אֲחַשְׁנֵרוֹשׁ לְהָבִיא אָת סַפֶּר הַזְּכְרוֹנוֹת? יעַל פַכָּה**י, **דְּוַמִּינְהַיּה אָסְתֵּר לְהָעָן בַּהַדִירּ** נראה לי דדריש פַּבָה על סעודה לשון דוק בבכי, יּנְהָה הָגִּיעַ אֲלַיהָםי? כי מן הסעודה נולד מעשה הנס.

דף כא

אַלְּמָלֵא מִקְּדָא בָּתִּדִּבְ, אִי־אֶפְּשָׁר לְאַמְּרֹוֹ, בְּבָיְכּוֹלְ, שָׁאֲפִּלִּי הַקְּדִּוֹשׁ בְּרִוּךְ הוֹא בַּעָמִינָדָה. הכונה כי הנה קרא כחיב (הושע יב, יא) יְּבְיַיִּד הַצְּמִים אֲדַמָּה 'דאי אפשר לשום נביא לראות פני שכינה, דכחיב על ידי משה רבינו ע"ה בעצמו (שמות לג, כ) יפִּי לֹא יִדְשָׁנִי הַשָּׁנִם וְחָיִי, אך יצוייר לעיני הנביאים איזה דמיון כדי שיוכלו להשיג הנבואה כל אחד לפי ערכו, וכמו שכחב הרמב"ם ז"ל בהלכות יסודי החורה, דכל נביא יהיה איזה דמיון לנגד עיניו לפי שעה, והדמיון הזה אינו קבוע לאוחו נביא, אלא יהיה לפי דמהין הענין של הנבואה דאפילו משה רבינו ע"ה לא ראה הדמיון שוה כי בים סוף נדמה לו כגיבור ובסיני אותו הענין של הנבואה דאפילו משה רבינו ע"ה לא הדמיון שוה כי בים סוף נדמה לו כגיבור ובסיני לפי שעה ואין דעחו של אדם מבין אמיחות הדבר, יעוין שם. וכן הענין כאן, שהיה נדמה לו כעומד ולא יוש ואף על פי שבאמח הציור הזה שהיה מצטער לעיני משה רבינו ע"ה בסיני אין זה אמיחות הדבר אלא הוא דרך דמיון, עם כל זה אמר רבי אבהו אלמלא מקרא שכחוב לא היינו יכולים לאומרו בפינו, וכתות בעל המאמר לומר כי נצטייר ונדמה לעיני משה רבינו ע"ה כעומד, ללמרינו דעת בזה שיהיו הרב והתלמיד התחתונים שוים, שניהם בעמידה או שניהם בישיבה או שניהם על גבי קרקע.

ועוד נראה לי בס"ד דלעולם לא היה רואה משה רבינו ע"ה בהר בעת לימודו שום ציור ודמיון בעמידה אלא רק היה שומע הקול מדבר אליו ומלמדו, ומה שאמר לו (דברים ה, כז) 'עַמֹד עַמֶּדִי אמר לו בלשון זה המורה כאלו היה הקב"ה בעמידה, כדי ללמד לתחתונים שתהיה קריאתם בעומד. וגם ללמדם שלא

יהיה הרב ע על גבי מטה ותלמידיו על גבי קרקע. **מִימּוֹת מֹשֶׁה עַד רַבֶּן גַּמְלִיאֵל, הַיוּ לְמֵּדִין תּוֹרֶה מְעַמֶּד**. נראה לִי בס״ד הטעם כדי להטריח עצמן בתורה, כמו שאמרו (מגילה ו:) 'יָגַנְּהְיּ וּמְצָאתִי הַּאֲמֵן'.

או יובן הרגלים רומזים לנצח והוד, והתורה ניתנה על ידי לוחות שהוא סוד נצח והוד, ולמדוה מפי משה ואהרן שהם נצח והוד.

או יובן הגוף שהוא עולם קטן עומד על שני רגלים וכן העולם עומד על החורה דכחיב (ירמיה לג, כה) יאם לא בְרִיחִי יוֹמֶם וַלְיַלֶה חַקּוֹת שְׁמֵיִם וַאֶרֶץ לֹא שְׂמְחִיי והחורה כוללת שני עמודים שהוא עסק החורה וגם עמוד העבודה דיכל הקורא בפרשת עולה כאלו הקריב עולהי (מנחות קי.)

אי נמי לימוד התורה מעומד יורה דראוי לאדם ללמוד תורה מן הרב שהוא דומה למלאך, דכתיב (מלאכי ב, ז) כִּי שִׁפְּתִי כֹהַן יִשְׁמְרוּ דַעַת וְהַחּוֹרָה יְבַקְשׁוּ מְפִּיהוּ כִּי מַלְאַךְ הֵי צְבָקוֹת הוּא, וידוע כי המלאכים אין לבת מייינים למייילה עילע בה וומסום בהפוה (זכרה ב. 1) יכון ביוֹשְבְּתִּבְּ בעלה.

להם ישיבה למעלה אלא הם עומרים דכתיב (זכריה ג, 1) יפֵין הָעֹמֶדִים הַאֵּלֶהי. רְפּוֹת מְעַמֶּד, קֵשׁוֹת מְיַשְׁב. קשה יתן לו כח שיוכל ללמוד גם הקשות מעומד מאחר שהוא בנס היה שם שהיה בלא אכילה ובלא שתיה ובלא שינה וכיון שהיה עומד שם בנס בכח אלקי אם כן מה הפרש יש לו בין ישיבה לעמידה כי באמת אינו עומד שם בכח טבעי?

ונראה לי דודאי לא יש אצלו הפרש ורק עשה לו כן שילמד רכוח מעומד קשות מיושב כדי ללמד לתחתונים שהנהגחם וכוחן הוא טבעי שככה יעשו רכוח מעומד וקשות מיושב ומאן דאמר שהיה ישוֹחָהי היינו כדי להראות הכנעה על דרך שאמרו גבי מלך בתפילת העמידה.